

Přílohy

Přepis rozhovoru s paní L.

V: Tak už to běží...mě by zajímalo, do jaký třídy vlastně teď chodí váš syn.

L: Filip chodí do 5. Třídy.

V: do pátý...hm

L:Ano

V:hm.. A kolik je mu let?

L:Bude mu 12 v dubnu

V: 12..hm

L:ano

V:...hm... Zajímalo by mě vlastně v kolika letech přešel, nebo jak je to dlouho, co přešel na tuhle školu...

L: Teď je tady druhý rok..

V:Jo...

L:...takže vlastně do 4. Třídy a teď vlastně už je v 5. třídě, takže to bude vlastně (ztiší hlas)...

V:hm...

L:...no...takže vlastně rok...no no

V:...vlastně rok...hm...a jak...jak se mu tady teď líbí?...nebo jak

L: teď je tady spokojenej...

V:jo...

L: no je, protože tady to je vo dost teda lehčí tady...

V:hm...

L: no protože on vlastně chodil na základku do (jméno běžné základní školy)...

V: jo jo...

L:...v tak tam to vlastně to učivo nezvládal, protože on je vlastně autista...

V:...hm...

L:...a už to tam na něj ta čeština, angličtina...to mu dělalo „vo“ hodně velký problémy...takže vlastně z toho důvodu byl...

V:...jasně...

L:...jsme vlastně... jsme se dali přeložit sem na tuhle školu...

V:...hm..jo jo...

L:...a vlastně pro něj, když sem poprvé nastoupil, tak to pro něj teda bylo moc velké teda jako zázrak, se divil, že tam vlastně ve čtvrtý třídě berou, třeba tu matiku dáme, že to tam brali ani ne do stovky jo, že to tam brali strašně rychle...

V:...jo..

L:...to vlastně pro něj bylo tam už vlastně už šli přes stovku na tý základce tam už vlastně šli přes stovku na tý základce... tam už vlastně šli i do tisíce že už vlastně šli...

V:...hm..

L:...no a tady vlastně šli něco do stovky...

V:...hm

L:... a to pro něj jako bylo dost taková velká úleva v češtině taky, že vlastně...

V:...jo...

L:... doplňovali ty „íčka“ a takovýhle to...

V:...hm...

L:...že byl strašně z toho jako spokojenej..

V:..jo?
L:...ale...(odklašláni)...co mu...že on se špatně zapojuje teda jako mezi děti...
V:hm...
L:...že ten...když má tuhle tu nemoc...takže...
V:hm...
L:...tam byl vlastně ten problém s tím zapojením, tak z toho jako jsme měli dost velké strach...proto...
V:...hm
L:...teda my už jsme teda měli už dávno jít na tu... na tuhle tu školu ...
V:hm...
L:...jenže já jsem to pořád odkládala z toho důvodu, že on by se špatně, jak se špatně zapojuje a on je z toho nešťastnej
V:...hm...
L:...vlastně na týhle škole měl vlastně taky... vlastně na ty...základce dost velký problémy mezi těma dětma se zapojit....
V:hm hm
L:takže jeho vlastně jako o přestávkách jeho seděl sám nebo stál vlastně u dveří
V: hm
L: a tam tak na ty děti jenom koukal. On vlastně byl jinej a ty děti ho tak jako nějak nemohly ani vzít no ty jeho problémy nemohli pochopit spíš
L: oni jsou na to ještě malý já si myslím,
V:hm
L:že to nedokázali pochopit ty jeho problémy
V:Jasně no...Když jste říkala, že jste měli strach, tak to jste měli....
L:...Protože on se špatně zapojuje mezi ty děti
V: ...jo...
L:...že on se pokud ho ty děti neoslověj a nebo on vlastně i špatně mluvil...
V:...Hm...
L:...v té době ještě hodně, tak děti mu nerozuměly třeba třikrát nebo několikrát se ho ptali co jsi říkal co jsi říkal no a jemu to vadilo kdyby jako se měl opakovat a on se za to i styděl
V:hm
L:... Takže z toho důvodu no
V: Aměli strach s manželem nebo...?
L: Já a on jako...
V: Vy a syn...
L:Já a on
V:Jasně jasně
L:No
V: Vy už jste to nakousla to učení, ale mě by zajímalo, co se vám jako vybaví v souvislosti s tou jeho bývalou školou
L:...já teď nevím, co myslíte.
V:...Jakoby když si vzpomenete...vy už jste o tom hodně mluvila ale když bych se takhle jako zeptal znova...jakoby když si vzpomenete na jeho bývalou základku...
L:...no
V:...jak ste říkala, co se vám tak jako vybaví.
L: (mlčí)
V:...jako...první věc...to možná asi jak jste mluvila o tom učení, to je možná...
L: to učení, hlavně angličtina jako
V:Angličtina...hm

L: Tam ho to hodně trápilo, to nechtěl ani do školy, to jako psychicky ráno vůbec nezvládal jo

V: hm

L: to že měli jeden...to měli jednou týdně vlastně...

V:...hm...

L: Ve třetí nebo ve druhý třídě tak to plakal občas, to se učil jenom ty základy ty slovíčka a takovýhle to. Ty zvířátka, takže to mu ještě jako šlo, ale po tom už měli mluvit teda jako víc toho

V: Hm

L: Okna dveře penál tak už mu to potom špatně v tý hlavičce pánilo, že už mu to prostě nešlo

V:...hm

L: tak tam už po tom byl dost velkej problém. To psychicky ráno začal zvracet

V: Hm

L: A bylo mu špatně a tak jako, co nás tam nejvíc trápilo teda mě,

V: hm...

L: tak to teda byla ta angličtina...

V: Hm..

L: tamto jsme ještě tak nějak bojovali, ale přišel domu a učili jsme se

V: hm

L: takže tohle jako ta angličtina, ta nešla jako no vůbec

V: Hm. A co s tou matikou, jak ste o tom mluvila? Tam to probíhalo jak?

L: No tam...

V: ...u něj..

L: ...u něj...tak on teda dost... on teda počítal jako ty děti a co si nedopočítal teda vlastně ve škole, tak jsme s paní učitelkou byli domluvený, aby nebyl pozadu co vypočítá ve škole zbytek dopočítáme doma.

V: hm...

L: No a tím ho paní učitelka takhle vždycky známkovala, takže co nestihl ve škole...

V: ..hm

L: ...vlastně počítal na prstech nebo míval počítadlo

V: ...hm

L: ... ale spíš ty prsty...

V: ..hm

L: ...ještě do dneska používá...

V: Hm. A jaká byla ta paní učitelka na tu matiku, jak se vám zdála?

L: Paní Petrová, strašně hodná a měla k těm dětem i dobrej vliv...

V: hm

L: Jako no, že ona na ty děti brala zřetel, že některý maj ty vady takovýhle....

V: hm

L: ...a tam byly děti mentálně ještě postižený měla jich tam asi deset dětí, takže tam na...

V: hm

L: který...teda nebyly všechny takhle asi tři tam byly, takže na ně brala zřetel

V: hm

L: byla byla hodná prostě. Neměly jsme žádná jako maminka problém s paní učitelkou...

V: Hm. A měli jednu učitelku teda?

L: Jednu měli tu třídní a pak měli jinou, a pom tu angličtinu a ta byla dost teda jako přísná na ty děti, protože ta bydlela v Anglii, a vlastně sem se po tom vrátila po patnácti letech a začala učit na tyhle ty školy. No a ona vlastně ty děti dostala vlastně už v druhé třídě no a na ty děti vlastně měla takovej větší nátlak, že prostě, že musej se to ty děti jednou prostě naučit a že ona má nějaký určený pravidla od školství, který je musí naučit a vlastně na Filipa a na tři děti, který byly trochu postižený tak na ně nebrala vůbec jako zřetel

V: Ta vám přišla jaká tahle učitelka?

L: No měla jsem jí v tomhle tom, i když jsem jí chodila jsem jí teda říkala jaký máme problémy dostali jsme i vod dětský psy...psychiatricky teda papír, že Filip má takovou a takovou vadu, že by se na něj mělo teda vyvíjet žádný tlak, že by psychicky, že se vlastně může zhroutit. No ale ona prostě mě řekla, že jo jo jo, že to bude v pohodě že ho bude...nebude nějak nutit nebo ho nějak do toho, když přišel domu tak mi říkal „ona to o de mě chtěla“. A prostě, že to dětem zadala, že prostě se naučit nějakou stránku a chtěla to od něj i když vlastně minulou hodinu mi slíbila, že to od něj požadovat nebude.

V: ...hm hm

L: Pak už teda, když už to šlo do, že už se kluk jako hroutil, že už toho bylo hodně, tak jsme řekli, že dost že mi teda jako že se teda přestěhujeme na jinou školu

V: A to bylo teda v tý...

L: To bylo v tom minulým roce...

V: jo

L: ...v lednu, ne vlastně...zář...v říjnu jsme sem vlastně nastoupili.

V: hm...

L: do té čtvrté třídy...

V: Hm. No jasně no, takže to bylo.

L: a...

V: ...pardon....

L:ne můžete....

V: To bylo teda v reakci na tu situaci v té angličtině?

L: no vlastně i ta angličtina i ta čeština ale převážně to jako teda byla ta angličtina teda jako. Ono už stejně by se asi musel ještě by by ho pani učitelka nechala. My už jsme byly domluvený s panem ředitelem že by tam teda Filip zůstal až do páté třídy

V: hm

L: a že vlastně ještě do té doby trošičku vospěje

V: ...hm

L: a že potom už na tom druhým stupni, že už by po tom trošičku už vlastně ta psychika jeho, že už by trošičku dozrála a že by se tam přestup na jinou školu, by to mohlo brát trošičku líp,

V: Hm

L: No ale prostě to nešlo přes tu angličtinu, ta čeština taky, když brali pády vyjmenovaný slova a příbuzný, protože to mu taky dělalo problémy

V: Hm

L: A nechtěla jsem ho nějak moc zatěžovat, nejsem takovej člověk, že bych dítě nutila do něčeho, když mu něco nejde tak znám to podle sebe že jo, co nejde tak si to do té hlavy, takže to nenacpu, ani tomu dítěti...

V: aaa...vy ste mluvila o panu ředitelovi...jaký s ním ste měla zkušenosti? Nebo?

L: No ten byl taky jako strašně hodnej. Bral na ty děti prostě...dělal pro ty děti všechno co se dalo

L:....chodil ptal se kolikrát, jestli ty děti maj nějaký problémy nebo když jsem třeba měla problémy i já teda s tou.... s tou angličtinou tak taky domlouv ze začátku paní učitelce

V: jo

L: no ale oni tam vlastně tam na celou školu měli jenom dvě paní učitelky a takže vlastně to pro ně...on říkal že je to pro ně moc těžký...aby prostě to nějak

V:...hm

L:aby na ty děti brala takovej zřetel, že jsou nemocný a že maj ty papíry a kdo mohl ještě něco doložit tak aby to doložil aby byla prostě spokojená

V:Hm

L: no ona taky vlastně musí ject podle nějakýho toho...

V:Hm

L: plánu, kterej mají

V:hm

L:a vlastně to tak nějak prostě sem to taky chápala že to školství má taky určitě nějaký ty...

V:hm....jasně no...vy ste hodně mluvila o tom co dělali v tý angličtině,v maticce. Jak to probíhalo doma třeba když se učil?

L:no já teda angličtinu moc teda jako neumim ale učila ho dcera

V:hm

L:jo takže...aaa...on si třeba ty slovíčka zopakoval když jsme mu je řekli ale aby si je zapamatoval, to vůbec

V:hm

L: on třeba měl problém si zapamatovat i třeba období jaro léto podzim a další takový jo

V:hm

L: takže zapamatovat si něco...básničku...jakoby si zapamatovat, tak to třeba pro něj byl ze začátku velkej problém i dneska jako

V:hm

L:to je pro něj ještě pořád problém

V:hm

L:takže..doma se teda učilli jsme se ale....co se teda hodně naučil...to teda co mu šlo...to byly ty počty jako...do deseti to uměl

V:hm

L:ještě dneska nějaký ty zvířátka ještě ale více se toho taovýho nenaučil

V:hm

L: už ne... to už mu prostě nešlo a mohli jsme s tím dělat co ctěli jako my jsme se mohli ptát a ukázat mu to a i s obrázkama jsme to zkoušeli a jako ne

V:Hm...a jiný ty předměty probíhaly jak?

L:v tý angličtině? no myslíte v to...taky ty jiný předměty

V:no

L:No tak třeba tu matiku se třeba pořád...dám příklad v tý maticce...my jsme se učili násobky,

V:hm

L:takže jsme to teda, protože mu to nešlo aby si to nějak zapamatoval takže jsme to udělali tím způsobem že jsme mu vyrobili kartičky a násobky 2 4 6 8 10 a on si je vždycky položil na zem lehl si na postel na břicho no a díval se na zem on je

tam měl no a my jsme mu je přehazovali...nejdřív se je musel teda naučit on se je teda naučil na z paměť

V:Hm

L:ale do večera je uměl, večer šel spát, ráno vstal a nevěděl nic

V:Hm

L:Jo takže s tím způsobem ještě ráno než šel třeba do školy tak ty kartičky jsme si vzali on si je vzal do ruky a ráno si je odříkával

V:hm

L:no a po cestě nebo třeba do školy jak jsme dávali násobky 2 x 2, 2 x 4 a takovýchle ty

V:hm

L:takže jakž tak jako tak to se jako ještě nějak zvládnout...on používal prsty pak počítadlo ve škole takže to šlo paní učitelka jako na to byla hodná nechala mu dost teda času...hlavně aby... nám šlo vlastně o to aby vlastně ty příklady on se to vlastně naučil, jaký způsobem to vlastně jde...a než že by za celou hodinu dopočítal třeba 15 příkladů...ona říkala že je ráda i za to, že je to dobře, než aby napsal všechny příklady a měl je špatně

V:hm...no jasně no...hm hm

L:no a ty vyjmenovaný slova to jsme šli taky takhle s kartičkami... psali.... no a on se je tak nějak učil ...ale von je zase...on se je naučil ale zase je...z... zapomněl

V:hm

L:jo třeba si je zapamatoval ale jak to šlo víc a víc tak prostě se naučil nový tam to vlastně co věděl to už zase zapomněl a věděl zase ty..ty nový...no

V:...hm

L:prostě i u té matiky to bylo zapamatovat si všechno bylo dost jako náročný...pro něj

V:hm no jasně no...v té češtině o té jste taky mluvila tam to probíhalo jak?

L: no tam nerozuměl třeba těm pádům tak do prvního pádu jak vlastně to má jít do...od kterého tam jako...to vůbec to nemoh nějak... to nechápal no

V:...hm jasně no...

L:...takže....

V:...aaa...jestli to jako chápu, on když se učil doma, tak se učil sám, nebo s...

L: ne se mnou...

V: s váma....

L:...se mnou a s dcerou...

V:...jo takhle... hm...jasně

L:protože já taky že už taky delší dobu jsem ze školy...jsem taky zapomněla...nebo už je to bylo to trošičku jiný...taky něčemu jsem třeba nerozuměla...takže jsem zavolala na pomoc dceru...takže s dcerou jako no

V:jo

L:...s dcerou se učil

V:ta pomáhala s tou angličtinou

L:ano ta s ním dělala tu angličtinu...

V:...jo...

L:hodně

V: vy máte jakou školu, jestli se můžu zeptat?

L: já nemám žádou školu...já jsem skončila základku a já jsem měla nemocný rodiče, takže...

V:...jasně....

L:...jsem šla

V:hm...
L:...pracovat
V:...jo...takže to byla základka
L:...jo
V:...jo... a dcera?
L:dcera ta dělá střední školu, teď je ve třetím ročníku
V:hm...to je dobrý ne?
L: tak doufám že to dodělá...
V:...jo
L:...už jí to nějak ta škola nebaví, tak jí do toho jako ještě furt nutím
V:hm
L:tak doufám, že jo no
V: jasně no...děkuju(servírka odnáší hrneček od kafe)...vy jste ještě mluvila na začátku o těch spolužácích, že ste měla strach o to jak se bude zapojovat...
L:...no....
V:...jak to tam probíhalo na tý bejvalý škole?
L: na tý bejvalý škole to probíhalo že ono jich vlastně bylo pár těch dětí no ale ty děti už se třeba znali od ...vlastně on už tam vlastně taky byl v první třídě ale on za celou dobu za těch tři roky vlastně do party nezapad vů...vůbec
V:jo
L:občas se mu tam vlastně posmívali že je tlustej
V:hm
L:jo že smrdí mu říkali když teda měli tělocvik jo že se spotil že teda smrdí no kolikrát jsem tam řešila že špatně mlu...mluví...anebo že je zdržuje...a když něco
V:hm
L:on teda četl ze začátku ty děti už teda uměli číst on teda četl třeba po slabikách
V:hm
L:no a paní učitelka při češtině chtěla aby četl i když čte jako po těch slabikách aby vlastně rychleji to šlo že tím se to vlastně naučí...takže vlastně číst se po tom jako naučil ale ze začátku ty děti se mu hodně smáli že je zdržuje při
V:hm
L:při takovejch těch věcech
V:hm
L:že je vlastně pak kdž to dřív tak ty děti měli pauzu
V:hm
L:že se po tý třídě mohli rozlítat a
V:hm
L:tohleto..takže Filip je trošičku zdržoval...někdy na něj teda jako byly zlý no a jeho to po tom i jako hodně deptalo jako no...
V:hm
L:že jemu třeba vadí i když paní učitelka nekřičí která jako že by křičela že řve, zvedne hlas na jiný dítě že třeba mluví při hodině
V:hm
L:nebo že něco dělá špatně no a jenže ono se to dotýká i jeho jo
V:hm
L:že on si myslí, že to je najednou, že to je i na něj...že (ztišuje)
V:hm
L:že jako tam na tý základce toho bylo hodně no jako že
V:hm

L: tam takovýto napětí tam se to všechno bral na sebe vždycky i když někomu něco nešlo tak on si z toho taky dělal hlavu, že přišel a říká "mami víš ona ta Jarunka tohleto neuměla a víš a já taky ne a paní učitelka na mě neřvala ale na ní jo víš a proč" a začnu/začnu se třeba vyptávat... a řeknu "Filipe ty máš papír že seš nemocnej..."

V: hm

L: paní učitelka na tebe nebude prostě dávat takovej ná... nátlak, protože ty jednou stejně půjdeš do jiný školy" jsem mu teda vysvětlovala a v tý škole tě stejně tohleto co ty se teď učíš tak ty to tam teprve začneš probírat a on teda říká "aha" no a pak už jsme to teda dál nerozebírali... nechtěla jsem ho nějak to

V: hm

L: že to teda pochopil že prostě bude stejně do nějaký tý školy... ale jako říkal že on moc nechce, že má rád tuhleto paní učitelku, že je na něj hodná že jestli na něj taky v tadyté škole budou hodný a říkali že jo

servírka: máte všechno?

L: ano děkujeme... a když vlasně přišla ta fáze, že se budeme muset na tu novou školu, tak ho teda paní učitelka se s nim domluvila, protože on plakal, že nechce a ona mu teda řekla: "Filípku domluvíme se tak půjdeš na tu novou školu uvidíš do prázdnin, než bude vysvědčení do ledna

V: hm

L: jestli se ti tam bude líbit. Když se ti tam nebude líbit, tak já ti tady to místo budu držet, knížky si ještě furt můžeš nechat a když se ti tam nebude líbit, tak já si tě tam vezmu zpátky sem

V: hm

L: no tak vlasně Filip byl vlasně jako ta dohoda teda že tam teda nastoupí, že to zkusíme v tý škole a že pokud mu to nepůjde, nebo že se mu tam nebude líbit... a... nebo paní učitelka, že se nebude líbit nebo děti i něco by mu tam nesesedělo, že by ho vzali zpátky

V: hm

L: takže on... tímhleto způsobem jsme sem nastoupili no ale on byl spokojenej strašně... prostě že to tady je všechno daleko lehčí co on už vlasně probíral co vlasně znal ale jo i děti tam čtou hůř než on, děti který ještě neznali na... násobky, on už je znal některý, ale že už vlasně zapomněl, ale věděl že tam někde je prostě má... a že vlasně to

V: hm

L: a to... takže to pro něj jako bylo velkej takovej překvapení

V: hm

L: aaa... už šťastnej jako nemůžu si jako v... je to úplně o něčem jiným... jako tam jsme se museli denně učit a vždycky jako denně třeba i třikrát denně jo... on přišel ze školy, dala jsem mu pauzu, pak jsme si třeba šli na půl hodiny učit, zase pauzu a zase jsme si jako šli něco opakovat, takže jako furt jsme byli při tom učení nebo i venku, když jsme šli, tak jsme furt opakovali písmena, co začíná na "p", nějaký slovo tráva "hláskuj mi ho"

V: hm

L: takovýhle to, že jako hodně toho bylo. Tady prostě v týhleto škole on neří... nebudu teda říkat, že se neučíme, učíme se ale už to není tak nutný že by musel se denně tak hodně toho učit ty úkoly teď už zvládá sám

V: hm

L: takže teď... teď že mi je jenom po tom dá zkontrolovat

V: hm

L:nebo že se k němu hačnu a koukám se jestli to má dobře..tak...protože tady může i sám jako zvládat

V:hm

L:jako velký jako....je to vo něčem jinym jako

V:hm hm

L:kdo to nezná tak neprošel si tím tak asi to tak jako nějak nepochopín...nebo to...nevím jak bych to jinak popsala no

V:jasně no hm....

L:...jako něco hodně něco jinýho no

V:jo jo jo.... hm...ste říkala, že dřív se učil jako hodně, že vlastně i když jste šli na vycházku...

L:...ano...

V:jak vypadal jako takovej jeho běžnej den...že přišel do školy teda a...

L:no ráno šel do školy....přišel vlastně domu, no tak jsem ho nechala. buď šel na dývíčko nebo si hrál playstationa nebo PSPčko, nebo já nevím...tý teda občas si četl, ale to spíš večer si četl hodně četl právě nějaký pohádky, takový ty hodně klasický pohádky....šipková růženka...a takovýchle ty pohádky s velkýma písmenama, take to čte vlastně i do dneska a takovýchle jo

V:hm

L:tyhle ty knížky....no vlastně takhle si chvíli hrál...no a pak jsme teda šli napsat ty úkoly co měl....no a "odtud" vlastně museli opakovat to co vlastně ve škole probírali aby vlastně na ten zejtřek vlastně na ten druhý den věděl...co ho vlastně....aby věděl co se učeý teda například ty vyjmenovaný slova jo...

V:...hm...

L:jo, že se teda že jsme je zopakovali...

V:hm...

L:no ale ono to stejně jako...i když jsme si je zopakovali tak jsem věděla, že stejně ráno nebude nic vědět...vlastně něco mu tam zůstane ne všechno jo...

V:...hm...

L:...se mu tam uloží....třeba mu tam zůstanou pět a ty ostatní zapomene. No ale stejně jako chtěla....chtěli jsme vlastně s dcerou, že vlastně musí jako jo

V:...hm

L:jo...kdyby jsme ho nechali....

V:...hm...

L:...bůhví jak by to po tom s ním po tom dopadlo....

V:hm

L:vedli jsme ho k tomu i když do školy přijde a i když jsem teda věděla, že to nepůjde ale stejně jsme ho to do toho, že se to musí učit...

V:hm...

L:musí a musí (tišeji)...

V:hm...

L:aby jednou něco dokázal...

V:...hm...

L:...no tak zase měl třeba pauzu a večer....já nevím...v sedm hodin šel ještě spát nebo si lehnul, tak znovu jsme si řekli v posteli něco...pak si třeba četl nebo se díval na televizi.

V:hm

L:Většinou se hodně učil no....

V:hm

L:i venku když jsme šli

V:hm

L:tak se to opakovalo

V:hm hm

L:to jsem moc....já jsem si to nechtěla jako připustit, že by musel do zvláštní školy

V:hm

L:jo, protože teda holka...vylekala jsem se, protože holka chodí do školy i kluk jak taky na základku....taky měli ze začátku pro....problémy, ale tak jsme se učili, učili a ono to pilšo do toho že už zvládají všechno...to jsem si tak nějak myslela u Filipa, že to bude to samý...jsem si to prostě nechtěla připustit

V:hm

L:no ale pak jsem věděla, že se trápí...

V:...hm....

L:...tak jsem to prostě po tom...

V:...hm...

L:a ono jako učit se musel stejně, protože, kdyby jsme se neučili tak by to nezvlád vůbec jako třeba tady na týhtety škole by taky měl třeba pro...problémy jo... a tady už ví, že něco už umí z tamté školy a tak jenom si teď doplňuje jo

V:hm

L:a jak to bude dál no....že zatím v tý patý třídě...co se učili v pátý třídě...tak to teď V:ještě...vlastně probíraj...vla...vlastně co se učili v tý třídě na základce tak to vlastně probíraj teď v tý pátý takže furt je ještě v takovým že to furt všechno zvládá...

V:...hm..

L:a když něco tady...teď se učili zaokrouhlování to z toho měl moc velkou radost...teď nedávno přišel domu a říká mi:"mami my se učíme tohleto a mám to zaokrouhlit a já říkám jenom „jak se to dělá... já to neumím naučíš mě to?" a on říká:"no mami to se dělá takhle od jedničky dolů do čtyrky to jde dolů a od pětky to jde nahorů"....řikám: "tak mě to ukaž"... no tak teď mě to ukazoval měl z toho velkou radost...a říká:" už to umíš?"...já říkám "už to umím"...měl velkou radost, že mě něco jako, že mě něco naučil

V:...hm

L:no a teď teda přišli minulý týden přišel...to měl zaokrouhlovat na stovky...

V:...hm...

L:tak tam už mu to teda nešlo...nevěděl teda s jakýma těma číslama...už jako to maj jít, takže přišel a ptal se, ale nepřišel za mnou protože on si myslel, že já to neumím...

V:hm...

L:šel teda za holkou. Holka mu teda jako vysvětlila, že se to dělá s tímhelctím a on říká "mami ty to umíš?"...řikám: to víš že jo, já jsem si z tebe dělala srandu, tohleto zvládám taky, to víš že jo" on říká:"aha"...no tak jsme mu to tam vysvětlovali...

V:hm

L:ale taky jako že něco teda jako...ale dost třeba se asi na tý základce naučili to zaokrouhlování ještě, že to jako ne to...ale měl z toho velkou radost že to umí no

V:hm hm

L:a že to ...a vlastně ještě mu větší radost udělalo to, že když jsem mu řekla, že to neumím a že z toho měl radost no

V:hm hm hm

L:jsou to takový hlouposti jo...on tř.... on třeba věří i na ježíška nebo možná teď už ne ale ještě v loni věřil

V:hm...

L:jo a když mu něco napovídáte že...třeba něco neumíte nebo že něco existuje a on ještě je takovej trouba, že vám ještě odkejeve že tomu věří a ono je to moc takový hezký...mě...mě to třeba taky tohle potěšilo že jsem mu řekla, že fakticky to neumím...jsem mu řekla "já to neumím. Naučíš mě to?". Ale já jsem z toho měla radost a on z toho měl možná ještě větší jo...

V:...hm...

L:bylo to takový hezký...

V:...hm...

L:u těch dvou dětech jsem to ani takovýhle věci jako nikdy neprožívala. Prostě přišli domu se...sedli automaticky sami

V:hm

L:a ty úkoly začly psát. Tady u toho Filipa tam je to úplně něco takovýho jinýho, tam to s ním všechno prožívám...všechny teda jako doma...

V:hm

L:...takže je to jako takový jiný no

V:hm hm....to je hezký...hm...já bych se teď chtěl zeptat jo...a ještě bych chtěl říct, že když by vám třeba nějaká moje otázka byla nepříjemná, tak mi to řekněte a klidně na to neodpovídejte

L:...hm...

V:...hm...vy ste říkala s těma spolužákama, že tam byly ty problémy nějaký, jakože třeba nějaký to posmívání...to se nějak jako řešilo? nebo jak to....

L:...řešili jsme to s paní učitelkou a paní učitelka jim vysvětlovala...těm dětem, že se takový věci nedělaj...že ty děti, že jsou nemocný...ono to nebylo třeba jenom i na Filipa...byli...to bylo i na ty další děti ještě dvě, který tam byly...no ale ty dě...on je...ale ty děti...ale vlastně ty dvě děti zase s těma jako ty byly kamarádi...

servírka: prosím (přináší kafe)

L:on byl vždycky v takový jako v ústraní...on se s nima jako...i když...jako nebavil...to on...

V:hm...

L:on byl vždycky....byl houfík...jo

V:hm..

L:...třeba kluci holky nebo společně...a on byl vždycky v koutu

V:hm

L:jo a ve školce to taky takhle bývalo že byl vždycky v koutě..

V:jo

L:nikdy k nim jako tak nějak k tym dětem nezapad

V:...hm

L:jo...

V: a jaký to bylo když nastoupil do první třídy...jak to probíhlo vlastně

L: Normálně on tam nastoupil vlastně s kamarádčinou dcerou

V:hm hm

L: ale ta potom.ta...tak ta se s nim vždycky bavila....jenže pak se mu..jim začali ty děti jako: "vy jste miláckové"...jim začali říkat...no a tý holčině ona byla vlastně o rok starší, takže vlastně ta už se potom začala jako i stydět, takže po tom už spíš se kamarádila s holkama

V:hm

L:no a Domča už zůstal ten osamocenej...sám...

V:jo...

L: takovej jako...občas ty kluci ho třeba zavolali..jenomže ty kluci...aaa...jak bych to řekla...oni se váleli třeba po zemi...dělali psy, honili se, skákali a takovýhle věci jemu vaděj...on se bojí aby si neublížil...

V: hm

L: ...jo...on jak je...on se bojí třeba aby se neušpinil...jo takže on třeba po zemi nebude lízt jo, aby prostě...i když si ví, že si ty ruce může umejt...ale on po tý zemi nepoleze, že bude špinavej...

V: ...hm...

L: Jemu vlastně vadili všechny takový ty hry s nima

V: hm...

L: a ono to všechno hrálo s tou psychikou jako...

V: ...hm...

L: že většina věcí je na něj prostě zátěž...

V: hm..

L: to se vlastně učení a dalších tych věcí a to pro něj bylo všechno obtížný...

V: hm

L: ...a vlastně psychika plus jeho vlastně ten autismus aaa...to on vlastně chtěl nechtěl dělat a tamto vlastně musel potlačovat, protože tam si nemohl říct: "paní učitelko teď chci mít zavřené dveře, nechci je mít otevřené" tak to musel vlastně všechny tyhle věci on potlačoval

V: ...jo

L: ...protože děti měli rozházený na stole....neměly to srovnány...tady bude knížka tady penáltak ty děti měly vždycky tak nějak rozházený a toho třeba taky deptalo...a on třeba šel a někdy jim to srovnal a oni na něj: "ne....nešáhej nám na to...tys nám to chtěl ukrázt..."

V: hm...

L: a tyhleto n...a ony ty děti neuměli pochopit, že on zrovna..mu to vadí, že táhmlle je to třeba...táhmlle je papír a on by, kdyby tady teď s náma byl, tak na ten papír bude koukat, protože tam prostě nemá bejt, jemu to tam vadí...

V: jasně no

L: jo...

V: rozumim...

L: ...ale ty věci mu třeba vadili i tam...ale to všechno šlo přes tu psychiku...

V: jo

L: ...řikala tady ta paní doktorka no...

V: hm...

L: ...no

V: ..paní doktorka...vy ste byli u...

L: My chdíme k psychiatrovi...k paní doktorce (jméno doktorky)

V: ...hm...

L: v (ulice)

V: jo jo jo

L: takže k ní chodíme...

V: a ta říkala s tím autismem..že..že to je jako...

L: ...no..

V: nebo jako od někoho jinýho

L: ...ne...od ní to máme...máme

V: od ní... hm

L: ona vlastně APLA, protože my jsme na to přišli pozdě, že je autista..já jsem teda...protože autismus pro mě....to jsem neznala nikdy..

V: hm

L: ale že už vlastně od malička začal svoje věci mít tak nějak na svém pořádku nebo uravanou postel, tak jsem to brala, že může...prostě to má rád...že má rád prostě čisto...chce mít prostě srvonaný věci na sobě nechce prostě mít... jako některý kluci límeček tady a některý venku nebo že kalhoty, že mu někde to...tohleto to mu všechno právě vždycky vadilo...

V: hm

L: ...tak jsem ho musela vždycky upravovat...tak jsem to brala, že prostě to má rád...no a až potom někdy...vlastně v nějakých pěti letech my kamarádka řekla že s tím...tohleto není normální tohleto...dojde s ním někam to už prostě přechází jako hranici jako co on od tebe všechno chce...když šel spát tak on vždycky si musel...jsme mu...jsem musela dát gumičku do pyžamka dolu, aby mu to pyžamko nevylezalo nahoru, takže to musel mít sepnutý aby mu to zůstalo pořád dole a kolikrát večer se vz...vzbudil...mami stáhni mi to pyžamo dolu...chc ho mít narovnaný a rukávy to samý...

V: hm

L: že jako jednak tyhleto věci mu všechny vadili no takže kamarádka mi dala číslo na APLU. V APLE mi řekli teda že mají...a že by nás mohli vzít až za rok...že mají strašně plno a že my můžou doporučit...která s nima spolupracuje, že snima spolupracuje, že se nemusíme obávat, že nám dali číslo na paní doktorku (jméno) no a ta tam prostě našla, že tam je autismus jo...

V: hm...

L: ...jako tak...(tišeji)

V: hm...

L: taakže pak už jsem tomu tak jako měla...já nevím jestli to bylo v 6 nebo v 7 letech...ale myslím, že už to bylo v pozdějším věku

V: jo

L: no

V: jasně no...hm.aaa...když teda ste říkala, že přešel z tý čtvrtý do pátý...

L: ne ze třetí do čtvrtý...

V: ze třetí do čtvrtý třídy

L: hm

V: ...tak jste říkala, že jste si to nějak jako nějakou dobu nechtěla připustit...jak teda proběhlo jako teda to, že by měl přejít nebo kdy jste si to...začali pozorovat nebo...

L: hm...pak jsem to teda začala tak nějak jako připouštět, že když jsme teda byli u tý paní doktorky (jméno)...

V: ...tady u tý p...

L: jo...ano...

V: hm...

L: že vlastně u tý psychiatricky...

V: hm...

L: dětský, která teda mě na to teda aaa...my jsme teda...nám teda udělala nějaký to vyšetření...hm...nějakýma těma vodama... on teda přišel, že je teda ten autista...mu teda začala...já jsem teda říkala, že to nemůže bejt možný...že jako nikdy u nás takováhle

V: hm...

L: ... nemoc nebyla ani z mé strany ani z...to z otce a že prostě my to nějak ne to...takže my tam teda začala tedavysvětlovat taky, že děti se některý roděj a že...že kdo už v tom něco zná...že už jako od třech let...už vlastně se to jako u

těch dětech vyvíjí tahleto nemoc a že někdo si to prostě nezporzoruje nebo si myslí jako já, že to prostě bylo normální a někdo přijde a hned, že se jim to na tom dítěti nelíbí...

V:hm...

L:...no a já jsem přišla pozdě že on...já jsem si furt myslela...že špatně mluví a nebo že tohleto...že to je prostě vada řeči, kterou vlastně měla i dcera a syn...já jsem ji v dětství taky měla...já jsem teda hodně koktala...tak teda jako...jsem se to v dě...naučila ...takže si to nějak hlídám...nepospíchám mluvit...no a vlastně jsem si myslela, že něco takovýho bude mít i tenhleto mladší...no ale prostě pani doktorka říkala že tam je velkej stupeň prostě toho autismu...

V:hm

L: a uklízení a takovýhle to, co on si prostě všechno hlídal...

V: Hm

L: že vlastně tam je ta...říkala že by bylo dobrý aby na tý základní škole nebyl...protože jsme tam docházíme, ještě do dneska...

V:hm...

L:...že ten ná...ten nátlak na něj vlastně a na tu jeho ne...nemoc psychicky se to potom všechno vyvíjí jako hůř...jo

V: hm...

L:on dělal hrozný věci jako on třeba nedokázala v puse udržet sliny jo...dneska už se tomu můžu smát ale on je nedokázal udržet v puse on je furt vyplávala jo

V:hm...

L:...on prostě doma tam...on to prostě plynul...

V:hm...

L:...on je plyval třeba do rukávu...

V:hm hm

L:prostě pro něj to bylo hnus...jo on říkal: "mami to je hnusný to mít v puse"...a malej taky prostě to má každej to nedokážeš po tom žít...

V:hm...

L...když je nedokážeš když je nebudeš mít...prostě toho bylo hodně...plyvání...ruce mytí...každou chvíli jo...nebo hrneček...aby se někdo napil z jeho hrnečku...to taky vlastně používal svoje a to...tak jsem to všechno brala, že to má rád...že prostě...

V:hm

L:... hračky ty mu nesměli...pro...on teda dědil hračky po bratrovi...no ale on asi tak nevnímal, že to nejsou nový...jo ale když si je třeba bratr jako pučil...tak už potom dostal takovej záchvat vzteku jo...

V:hm...

L: začal se sebou...třísknout na zem...začal kopat jako jo s nohama, že to chce zpátky a že mu to máme...že než...než mu to vrátíme...umejt pořádně, utřít a dát mu to zpátky na jeho místo

V:hm..

L: to je to...no ono toho bylo hodně a...nebo když jsme se ho dotkli někam...aaa...třeba mu vadilo, když jsme se ho dotkli do ramena a on se nás musel dotknout taky třikrát takhle...byly to takový ty jeho riuály...

V:hm...

L: ještě dneska taky nějaký existují, ale už si jich tak nějak nevšímáme ani ty jeho...už ho bereme...tak jak prostě už to jde

V:hm...

L:...prostě to přijde...tak to je...pak to zase a odejde a víme že se to časem zase vrátí jo...
V: hm...
L: no...
V: hm...to byla teda...jestli to správně chápu od tý paní doktorky...
L:ano ano
V: byl ten návrh jo?
L: ano ano...bylo to od ní...
V:hm...
L: že vlastně aa....protože se nás ptala do jak školy chodí...jsme teda řekli jako že do základky....tak říkala že musíme počítat s tím že jednou...neříkám hned....ona říká některý děti to zvládaj, ale je vidět na Filipovi, že to zvládat nebude
V:hm..
L:...že vlastně špatně mluví a tím jak špatně mluví, že mu...kam patřej, že se ,ůže stát, že kdyby nezvládal tuhle tu...a že se ještě máme domluvit s psychologkou na škole...
V:tady?
L: ne to bylo na tý (jméno bývalé školy)
V:jasný...
L:tam nám vlastně řekli...to samý že by bylo dobrý časem...oni řekli hned....
V: jo...
L: že než ho to...já jsem řekla že zatím to nechám...že zatím na to nechcni jako nějak to...no a po tom teda jako když už jsem viděla, že to jde hůř a hůř...tak jsem si to po tom už nějak pustila v hlavně...jsem řekla tak jo...prostě to zkusíme uvidíme no...za to se nic nedá
V:...takže tda pani doktorka řekla...
L:ano
V:...ano....pak jste se domlouvila s tou psychologkou na škole
L:ano ano
V:a už se nějak t..
L: a pak už se to nějak prostě už to šlo...my jsme viděli se trápí...tak jsme to po tom tak nějak...
V: hm
L:ale já myslim že rok, ještě jsme to tak nějak prostě nechali...
V:hm...
L: že
V:hm
L:no že pak už..šel sem no
V: hm...a jaký to pro vás bylo...když teda jako měl přejít....
L: já jsem měla stašně obavy z toho jo...jsem myslela že...měla jsem strach že prostě sem přijde a že bude psychicky...se aby se nějak nezhroutil
V:hm
L: že vlastně jak bude brát ty děti prostě přijde mezi děti, který už vlastně od září jsou tam spolu už vlastně asi měsíc, že už byly spolu
V:hm...
L:...měsíc a půl a že on tam mezi nima přijde, že když tady se neuměl za dva roky zapojt, jak se zapojí sem a taky z jedný stránky jsem měla strach, ještě že když teda jsme jako taky romové a (nkdo) říkal, že tady je nejvíc romských dětí
V: hm

L: a jak on se...a ještě s těma svejma takovjema těma...jak se tam s nima bude...jak se k nim zapojí..jo jak to půjde

V: hm

L:no ale tak teda naštěstí to bylo to dobrý

V: jo

L: no

V: jo

L: no...teda ted' měl teda jako chvilku....(kdo ví,že ho tam jeden chlapeček teda) mlátil, on to teda doma neřikal

V: hm

L: ale pak teda, jako že už to pro něj asi bylo hodně, tak už potom teda řekl, že ho kope do zad, že spoustu ošklivých věcí...o nich nechci/e (30:20) radši mluvit...to jsou sprost'árny

V: hm

L: no takže jako to...jsme to teda druhej den hned šli ráno řešit do školy...já teda naštěstí ho dali pryč tady odsud' toho chlapečka tak teda (něco30:29) víc dětí...že ted' má teda naštěstí klid ve třídě...

V: a toho dal pryč ze školy nebo do jiný třídy...nevíte?

L: spíš někam jinam jo...

V: hm...

L: nevím...

V: nevíte jasně...aaa...jaký to bylo pro něj...pro Filipa ten přechod...jak on to vnímal?

L:no já když se ho takhle...když jsem se ho někdy ptala...řikám: "Filípku, tak co, jak se ti líbí?"...protože se ho ptáme jako a on říká: "no bylo to ho..." říká že je tady spokojenej...ale řikám...ze začátku když jsem přišel: " bylo to blbý" jo a on jako víc k tomu jako...nevyjádří se

V: hm...

L: možná až s nim třeba budete mluvit vy..uvidíte co vám řekne...

V: hm....

L:...mě řekl, že to bylo blbý ze začátku...

V: hm

L:...ale ted' je jako spokojenej...učení...že se nemusí tolik doma učit....máme více prostě spoustu....na sebe....času..

V:hm...

L:takový to že i když jdeme ven, že už se nemusíme bavit jenom o učení ale můžeme se bavit o čemkoliv

V: hm

L: je to takový jiný už tohleto

V: hm...a když ste řikala ještě, že jste měla strach z těch ostatních dětí....

L: no jak ho přijou...

V: jak ho přijmou teda...

L: no jak ho přijmou no

V: a stěma jinejma romskejma dětma jak jste řikala?

L:...protože on moc jako romslý děti nemusí

V: aha...

L: jo...on se spíš straní protože on ví že...vidí a řve, co se děje jak se perou a takovýhle to...a on měl strach, že on teda není tmavej, on je světlej a on říkal, že ho chtěj zbít a takovýhle to...měl strach taky z toho

V: a on zažil nějakou takovou situaci, kdy ho někdo třeba jako takhle chtěl....

L: ne ne ne....

V: on spíš jako...

L: sám...on nikdy jako do dnešní doby nechodí sám jako...on třeba teď se stydí ve škole...že děti po už choděj samy...no a já ho ustavičně ještě chodim vyzvedávat...pro něj...asi už mu někdo musel říct ve škole: " máma tě furt vyzvedává ty seš..."

V:hm

L: a on mi to neřek...ale on třeba:"mami, nečekej mě před školou, čekej mě u tramvaje, ať tě nikdo nevidí a kdyby tam byl nějaký kluk...tak řekni, že seš tady náhodou"...

V: hm...

L:...řikám: "jo dobře"...a jednou mi řekne "dneska mě čekej na (jméno zastávky asi 10 min od školy)" takže některý chlapec s nim asi pojedou tak on řekne čekej mě na (tý zastávce)" a on že jo vlastně tady sedne na tramvaj ...na (tý zastávce) nasednula jedeme společně domu...on se stydí jako

V:hm

L:... jestli mu někdo něco řek...ale já si myslím, že asi jo, protože celá chodí sama domu a jediná on...maminka ho ráno vodí do školy a odpoledne ho vodí domu (zasměje se)...a určitě mu taková věc už musí vadit no...

V: jasně no...že už to vymyslel takhle..

L:(směje se) ho vždycky takhle někde musím čekat

V:jo

L: teda většinou čekam tady dole na stanici...protože se bojím...ale asi se jezdí s některýma společně na tu stanici a já tam v druhým vagoně... my už máme prostě dohodnutý...v druhým vagoně mě čekej...

V:jo...

L: takže já nastupuju vždycky do druhýho vagonu...jako aby byl...pro něj je to takový....

V: hm...

L: má radost asi z toho asi že může jít sám, že se už cejtí asi trošku jako dospělej...no ale nedej kdyby se něco stalo, tak teda by to všechno bylo...protože správně bych to nesměla..takhle někde pouštět...

V: spávně jako po domluvě s paní doktorkou byste ho neměla nebo...

L: ne ne ne...protože já mám na něj ještě čtyřadvacihodinovej dohled...

V: jo takhle...

L: jo jako ...on je vlastně autista pěti...já nevím jak se to řekne...jako třetího stupně...má tam pět nějakých těch položek...prostě který to...že jo vlastně bere důchod...

V: jo takhle...

L: pečovatelskou...se to mu říká

V: hm...

L: ...no a já vlastně na něj mám dohled 24 hodin...takže ráno odvízt do školy...domu přivízt...a takovýhle ty...no jenže paní učitelka taky...taky s paní učitelkou probírala...no to záleží na vás...nikdo vám to nemůže říct...vy ste jediná, která ho pouštíte něco drmolí)...ale pokud to zvládá...a víte že se jako....že ho někde čekáte...že tam někde budete...

V: hm...

L: že se nemusíte obávat...ale on je docela šikovnej...teď se trošičku změnil...co jsme nastoupili sem...teď je to takový úplně jinačí...takový klidnější...je to jiný no....

V: hm

L: možná že i sám je takovej klid...klidnější on sám že jo...

V: hm...

L: tak jako nějak

V:aaa...co se...co se teda tak jako...už ste mluvila o nějakých změnách...co se změnilo oproti té bývalé škole...bylo tam ještě něco jako co se změnilo...ted' tady na tý...jako když chodí sem...

L:no třeba na tam té škole býval strašně moc nemocnej

V: aha

L:...jo... ale bylo vždycky tak jenom...na...začala ho bolet hlava...zvracení...teplota..ale to mu vždycky trvalo dva tři dny

V: jasně no...

L: takže my jsme šli k paní doktorce...on měl teda pýchání v uších vlastně...ale to se nedá vynutit takováhle ne....nemoc..jo

V: jasně..

L: takže čím to bylo..to nikdo nechápe...tady sice je taky nemocnej ale není to...on má třeba i oslabenou imunitu jo...má štítnou žlázu...

V:hm

L:...jak se kvůli tomu teda přibírá...takže vlastně...a má tam i nějakou zánět...takže bereme nějaký prášky...na tu imunitu...všechno...takže vlastně jestli to není třeba i tím...že se to dává všechno tak nějak to jeho zdraví pomalu dohromady

V: hm...

L: ono je možný všechno já se v tom taky jako tak nějak nevyznam...

V:hm

L: ale býval tam teda jako často nemocnej...

V:hm...

L: tady teda taky bývá nemocnej...to není tak podle mě častější jak to bylo v minulosti...to bude věkem...kde oni říkají, že už v určitém věku se to spraví jo...

V: hm...

L:všechno tohleto no...

V: hm...

L: je to prostě takový takový dítě, který je strašně pořád nemocný...

V: hm hm...

L: takže od malička vlastně...když se narodil...tak hned po 14 dnech mu pýchali uši a šlo to vlastně až ted'...vlastně do minulého roku...ho pýchali furt...každou chvíli uši jo...

V: hm...

L:no pak už to snad na dvakrát...dvakrát už byl i na operaci ...tam dělali takovej...já nevím jak s to tak nějak špunt a kterej prostě potom...ale stejně asi za půl roku vždycky jako nějak...vy...vyplavou ven...ale udržovali mu to tam aby mu to nemuseli pýchat a tak...

V: hm...

L: no ted' vlastně ta štítná žláza, pak ta jeho nemoc ...

V: hm

L: vybral si všechno co tak nějak mohl no...(usměje se)

V: hm

L: ty dvě děti nic a on si vybral on si vybral úplně všechno co se dalo...

V: hm...a pro vás s něco změnilo...jako pro vás osobně?

L:pro mě...

V: jako po tom přechodu na tu...

L: určitě jako, protože jsem klidnější i já...
V: jo
L: ...to určitý...že se nemusím obávat, že se mu...že mu něco nepůjde...protože když je klidnej..on tak zároveň jsem klidná určitě já...
V: hm...
L: ...že nemusím mít starosti...protože on vždycky s něčím přišel tak já musím vždycky s tím dělat starosti...tak to budeme řešit, že mu to teď nepůjde...že po tom bude rozčilenej...a tady ne...tady prostě i pro mě když on je spokojenej já jsem v tom případě taky spokojená jako nemám takový starosti jako jsem mívala dřív...
V: hm
L: je to úplně taky už o něčem jiným
V: že mu nepůjde něco...myslíte...
L: aaa...něco z učení
V: jo z učení...jasně no...hm
L: tady vlastně hodně vlastně hrálo spíš to učení..jako hodně...
V: jo ...a jak ýy jsou tady učitelé...tady na na tý škole...jakou s nima máte zkušenost...
L: Tak učitelé co sem takhle...
V: hm...
L: co jsem měla zkušenost...tak jo...vyšli vstříc...pani učitelka třídni ta je vynikající...Filípek si jí strašně moc pochvaluje...protože ta je strašně hodná...
(telefonát)
L: ...on má ze všeho strach
V: tady na tý škole?
L: ...no...on má všude strach...
V: všude...hm
L: on i doma jo...jako strach...já nevím jak bych to řekla...bojí se říct, co si myslí...jo...
V: hm
L: to neřekne...on si to bude v sobě...on si to furt bude říkat...ale prostě...
V: hm...
L: neřekně nikomu to co si myslí...
V: ..hm...
L: ...já nevím jak bych vám to řekla...prostě má strach...
V: jasně..
L: on třeba něco nebude ve škole umět ale on se pani učitelky třeba nezeptá...on přijde domů...anebo pokud paní učitelka sama za ním nepřijde a zjistí jo...Filípkovi teď tohleto nejde...tak řekne: "Filípku, rozumíš tomu?"...a on se nan ni jenom podívá...pani učitelka už teda ví, že asi ne...tak mu to začne vysvětlovat...no ale on sám aby tomu učitelovi řekl: "já tomu nerozumím"...tak to nejde...anebo když ho něco trápí...nebo třeba pani učitelce řekl: "pani učitelko, támhle zbili Jarunku...jo...pani učitelko támhle ten mě...on mě zbil"...tak on to neřekne...on ho ten jeden chlapec kopal do zadku...takhle jako do zad...no a přes židli no a pak mu dělal další věci
V: hm...
L: do brambor si strčil ruku..no pak mu to mazal po vlasech...no a to pro něj bylo...no a říkám:"takovýhle věci máš hned říkat pani učitelce"...no a on tohleto nikdy jako neřekl...on to v sobě držel pak to řekl až doma
V: hm...

L: když přišel..teda když jsem ho potkala někde ubrečenýho...
V: hm...
L: no...takže mu to vadilo...a hned se muse mejt a tak...
V: hm...
L: občas někdy nosí někdy v tašce ručník..ještě svůj náhradní...a když šel ze školy...dělal mu takovýhle věci třeba někdo..tak si vždycky hned si ho šel...dole...když...si vlastně maj ty šatny...tak si ho vzal, namočil si ho na záchodě no a myl si hlavu a obličej...
V: hm...
L: ...to nikdy nevíte...
V: hm hm
L: to jsou takový ty věci...(usměje se)...no a kdyby to řekl hned vlastně ve škole řešili a nemuselo by se to řešit až druhej den...no jenže prostě on má strach...Filípek....
V: hm...
L: ...třeba i mě...ze mě nemusí mít strach...jako jo já bych žádnýmu dítěti takhle neublížila...když nechceš..tak tě do toho taky nutit nebudu...
V: hm hm
L: no ale on prostě i mě se bojí třeba něco jo...když něco provede....se taky bojí...
V: hm...
L: ...až po tom jako řekne...naznačuj, naznačuje
V: hm hm
L: až po tom řekne
V: hm
L: ...no ale trvá to většinou
V: a to bylo takhle i dřív jo, že...
L: dřív...no no no
V: hm
L: to už má vlastně od malička...
V: hm
L: to oni říkaj, že to patří k tomu autismu jo...
V: hm...
L: ono je prej těch autisťáků těch druhů hodně...no a on má zrovna takovýhle ten...
V: hm... jasně no...a třídní pani učitelka...vy ste o ni mluvila s tou...
L: tady?
V: tady no na tý
L: no ta je hodná strašně...
V: jo?
L: no no no...on ji má rád...jako on si nemůže vynachválit...te už si zase dělá starosti, protože neví koho budou mít příští rok....jako on si říká:"mami a bude nás mít příští rok taky pani učitelka?"...já říkam:"Filípku to nevím...protože už budete na větším stupni"...mu říká:"může bejt tvoje třídní ale na kždej předmět už budete mít někoho jinýho..tak jako teď máte třeba na tělocvik...máte někoho jinýho na přírodovědu máš někoho jinýho...tak takhle to bude i v těch dalších třídách"...."hm"...no tak některý pani učitelky už jako takhle zná...nebo ty učitelé...tak...já si myslim, že to ude dobrý...on si zatím...on si už jako dopředu říká co bude dál a...
V: hm...
L: ...jako už....jako že bych trošičku....začíná mít trému, že ví, že se to bude měnit jako no...

V: jasně no...hm...aaa...on teda má jenom jednu učitelku nebo má už i víc...

L:...mají víc..má víc...má

V: jo...

L: má asi dvě...tři mají na...počítače mají pana učitele, kterej tam je...ted' nevím kterýho...já nevím jak se ted' jmenujou...

V: hm

L: na tělocvik má někoho jinýho

V: hm...

L: to je snad všechno

V: jo jo

L: myslím že dva...tři

V: a to jsou...tam..tam je taky nějak...něco

L: ne ne ne...to vůbec...

V:jo

L:Filip je spokojenej...uplně...nestěžuje si...rozumí tomu...když přijde...protože se ho ptám:" co co ste se učili"..at' mi jako povídá...tak mi jako povídá, co se učili...rozumí tomu...

V: hm

L: nepotřebuje to jako do...a když něco neví,tak se zeptá doma...

V: hm ..

L: no...takže jako není problém, že by něčemu nerozuměl...

V: jasně no..

L: rozumí tomu...

V: hm

L:...na počítače chodí rád...

V: hm

L: vlastně on počítače má rád to on je doma taky má...

V: hm...

L: nemá tady pro...problémy vůbec s učivem

V: hm...

L: tady je spokojenej...pokud mu nikdo nebude ubližovat, tak tady bude spokojenej...

V. hm...hm....a jak je to tady s tím učením vy už ste o tom trošku mluvila...

L:aaa myslíte jako jestli se doma učí nebo jestli mu to tady...

V: vůbec jako

L:...de....on má samý jedničky...

V: jo...hm...hm...

L: a to vám teda můžu říct, že se učíme jednou týdně...

V: hm

L: ...že se na to kouknem..hlavně teda o víkendu jo...

V: hm...

L:přes tý...nemusíme...má jedničky...ale jako neříkám...že si nes...jako že ty násobilky...a takovýhle tohleto...ty vyjmenovaný slova... i když se je teda ještě jako moc neučili...tak to radši všechno takhle...co ještě jako malinko něco ví....tak ho zatím ještě učíme...

V: hm...

L:...ale už ne tolik...že bysme se hodně učili...ne ne...

V: hm...

L:necháváme ho...co umí...co vlastně...co s nima pani učitelka proobírá, tak aby uměl...tak si to občas něco řekneme..spíš ty víkendy na to máme...

V:hm...
L: a jako má samý jedničky ...
V: hm hm
L: ...takže prostě prostě nemusí...
V: hm hm hm...aaa...ještě jak to teda má s těma spolužákama?
L: kamarádí se...
V: jo..
L: má tady kamarády....na...tady v tý škole....jsou to teda romský děti ...
V: hm...
L: ...ale kamarádí se s nima....
V: jo...
L: jo jo jo
V: a na tý bejvalý základce tam...
L:tam byly samý čes....tam žádný teda romský děti nebyly...
V: hm...
L: ale tam se mezi ně jako vůbec nikdy nezapojil...
V: hm...
L: tam za ty dva roky vlastně i v papírech jsme to měli, že mezi dětma jako....že tam prostě s nima...žádný kamarádství...neo tak...s tou kamarádčinou dcerou...tam jo ale tam to bylo jenom...oni se jim děti furt smáli, že byly furt spolu
V: hm...jasně...hm
L: jinak tady jo...tady je upně spokojenej...
V: hm...
L:...s těma kamarádama no...tak tam bylo třeba že mu ubližoval ten jeden chlapeček, ale ten je pryč...takže..to už...
V: jo ...hm...jaký to je teď pro vás...když vlastně Filip chodí sem
L: já myslim, že pro mě je to tak nějak stejný...do školy chodit musí...
V: jo..
L:... tak jako...no jsem ráda, že je spokojenej...to je pro mě nejzákladnější...že vlastně do tý školy my jde ráno..že vstane i když každá máma asi ty děti musí dolovat z postele (usměje se)...že vlastně ráno vstane v pohodě...řeknu:"Filipe vstávej"...vstane, obleče se a jdeme do školy...to je pro mě prostě...no...to je pro mě vlastně zázrak, že ráno vstane, v klidu, bez pláče, bez nějakýho toho:" mami já nechci" ...já jsem taky spokojená...to je pro mě velká úleva jako jo...
V:hm...
L:...nevím co bych vám k tomu jako...
V: no...
L:no
V: jasný...
L: spokojená...jsem spokojená, že prostě ráno ho nemusim dolovat z postele...Filipe vstávej okamžitě...nebo: mami já nejdu" to je to co nějak neexistuje...jsou dny, že se mu třeba nechce, že je línej anebo řekne:"mami já to umim já se tam nudim" jo..
V: hm..
L:...stává se tohleto...protože oni vlastně co teď probíraj...to oni už probírali v tý třetí třídě...
V: jo...
L:...ta pani učitelka...tady v tý škole...oni to všechno opakujou...tady vlastně chtěj pro ty děti aby uměli číst...psát...aby se naučili...aby si uměli spočítat peníze...takový to nejzákladnější...aby vlastně věděli...no oni už opakujou dokola

a někdy už to pro něj je všechno starý, že už to umí, že vlastně on u toho sedí a někdy usíná jo...

V: hm...

L:...protože...neni to z toho důvodu, že by byl unavenej, ale je to pro něj, že ty děti než to přečtou...tak on je z toho unavenej a poslouchá...protože on to pře...přečte za dvě minuty a některý děti to čtou půl hodiny...

V: hm...

L:...jako člá...článek...já nevím takovejdle a děti ho čtou půl hodiny...a ten ho má hned jako...

V: hm...

L:...takže...někdy teda padne..."mami...já...mě se nechce"...proč..."ono je to pro mě lehký už mě to nebaví"... "tak buď rád a nes...a nekecej u toho"...

V: hm...

L:...nevím, co bych mu k tomu mohla říct (rozesměje se)

V: jasně no....

L: (směje se) no a jinak...já nevím... a prostě spokojenost i z mojí strany jako jo (nadšeně)

V: jo..

L:...velká je to úleva jako...

V: hm...

L:když ste si ráno...když ste šla...šla jsem spát se starostěma...to zase zítra bude...nebo ráno...to ráno bude...přijde domu...co zase si...co zase mu vlítne v ty hlavě...jo a to prostě jsem si dokola přemítala co zase bude...s čím zase na mě přijde...

V:...hm...

L: ...ted' prostě vim, že přijde domu a můžu myslet na jiný věci...můžu hlavně taky víc věnovat...i těm druhejm dětem...

V:hm

L:...tam ty děti byly...no...on potřeboval víc času pro sebe...a když jsem to nevěděla já tak musela nastoupit dcera aby mu..prostě mu pomohla v tý angličtině...

V:hm...

L:no ale prostě oni už byly takový, že...ty přišli na řadu tak večer...co ve ško....a zeptala jsem se jich co ve škole...

V:hm...

L:...no ale vždycky Filip do toho přišel a začal mluvit, takže vždycky oni museli počkat...no a pak se dělali další věci nebo pak oni šli ven...protože na ně nebyl čas a pak až ně byl až večer když Filípek šel do postele vzal tu knížku

V:hm...

L:...takže jsem je dost takhle zanedbávala a někdy my to jako i vplálili...no ale tak zase říkali...mami my to bereme, my to víme...no ale nemusí to takhle bejt...

V:hm...

L: tak a ted' už mám čas jako ted' už je tak bereme jak....prostě že už všichni aby si tolikrát se...sedneme a povídáme si o škole...kdo co zažil ve škole a takhle si to povídáme...

V: hm...

L: aby nebyly odstrčený...se tak necejtli...

V:hm...ja vás tak ted' poslouchám vy toho máte hodně...ted'...jako takhle s tím...jako...

L: no...

V: jako vůbec, že s tím máte spoustu jako tak....
L:no...ono se to dá skloubit...přítom všechno...
V:jo....
L:...hm...ted' už ne...ted' už je to hodně velká úleva jako...
V: hm
L: z té strany k tomu Filipovi...
V:...hm
L:takže...ted' už to...ze začátku to bylo hodně těžký...to jako jsem kolikrát ani nepřemejšlela...hodně věcí jsem zapomínala...prostě ani jsem...ani jsem snad nechtěla jako dál přemejšlet co bude dál...
V: hm...
L:...(jenom) jsem přemejšlela jenom na tom Filipovi...
V:...hm
L:...no ale ted' jako je to uplná pohoda...
V: hm...
L:už se tak nějak ne to...je to dobrý...
V:hm hm
L:(zasměje se)
V:máte nějaký představy jak by to s Filipem mohlo jako bejt do budoucna...co by mohl...
L: ne já teda doufám, že se to snad upraví..
V:hm...
L:...protože...on ted' třeba mívá...jak bych vám to řekla...on má někdy výkyvy, že má vztek...ono ho třeba něco doma rozčílí jo...no a on když má vztek tak člověkovu dokáže i ublížit...
V:hm
L:...už teba...už to dokáže i mě jako že mi dokáže od...někdy i jako že plynout...jako jo že...
V:hm
L:...ale on si to tak nějak ted' neuvědomí ale za tu chvíli až já nevim zvednu hlas...tak on si to jako v tu chvíli uvědomí
V:hm
L:no ale v tu chvíli když něco...no prostě dostane záchval vzteku no a...a je mu jedno co provede...
V:hm...
L:že...má strach, jak to do budoucna s ním bude...
V:hm...
L: jestli se to neupraví ty jeho problémy jaký má...nevím jako...taky si dělám starosti říkám...jako říkám...taky jsem dost nem...nemocná...tak mám taky nějaký ty nemoce...
V:hm...
L: říkám si do budoucna, jak to s ním bude všechno taky nevím...
V: hm
L:no už aby to všechno bylo za náma nějak...aby se z toho hl...hlavně dostal...
V:hm
L:ty jeho záchvaty vzteku
V:jo...
L:...prostě...když ho to chytne..tak on..jemu...co mu přijde pod jazyk...tak vám prostě řekne a jemu to jedne jestli tam jsou lidi nebo ne...
V:hm

L: to je taky jako dost....ale to už je zase mimo školu tohleto...

V:hm...

L:...to už jsou takový věci, kterýma už teda já jsem se...s tím tak nějak srovnaná...no a děti ještě teda zatím teda moc ne...teda hlavně holka...tý to vadí...protože když někam jdeme společně ven má nějaký věk...

V:jo

L:...má třeba přecitlivělý ty čuchový buňky....cejtí slyší...i když je teda má několikrát pýchaný uši a špatně slyší, tak on stejně dobře slyší...

V:hm...

L:cejtí... chuťový má...teda jako já ho nemůžu obalamutit...třeba s párkam...on má rád kuřecí párky...já jsem mu jendou koupila něco jinýho...nějaký jiný párky a on je teda je nepoznal...ale když je srčil do pusy, tak to okamžitě poznal jako jo...

V: hm

L: takže vlastně když jedeme tramvají a jsou tam ty bezdomovci a smrděj tam na celou tramvaj

V:hm

L:...a Filip bude na celou tramvaj křičet ty bezdomovci tady smrděj...jo...

V:hm...

L:je to ostuda...sice je to pra...pravda ale nemusí to takhle na celou tramvaj...a okamžitě teď chci vystoupit...já chci jít tady z tý tramvaje pryč...takže teda vystoupíme...já už to teda tak nějak беру...už jsem na to tak nějak zvykla

V:hm

L: ale holka teda ne ta se stydí tak od nás jde o kus dál...a ten druhý klud se začne smát třeba k tomu jo...

V: hm hm

L: takže jako...jsou tam někdy takový...no ale tak...uvidíme jak to všechno bude...bere teda prášky...stejně jako nevím no...

V:hm...

L:mě se zdá, že něčemu to pomůže a v něčem jako ty prášky zbytečně si myslím že ho někdy to... ale pokud říkaj, že to tlumí, tak mu je dávám...

V:hm..

L:...a uvidíme co bude dál

V:hm..

L:ale do budoucna...tak jako nevím co bude dál

V:hm

L:...holka jako říká, že kdyby něco se mnou někdy bylo, že samozřejmě že ho nenechá nikde napospas u někoho někde...

V:hm...

L:...ale prj by se o něj postarala..no ale tak ale nevím co bude za nějakých deset let...

V:hm

L:takže to nechávám zatím bejt...

V:hm

L:...já si teda myslím, teda doufám že to snad dopadne s nim dobře, že si to všechno

V:hm...co se týče toho jeho zdraví a tak...

L:no no

V: jasně a to...

L:no tak to učení...to mu zatímtda de

V:hm

L: a syn teda říká, že chce bejt kuchařem...no ale já teda přemejšliym...já jsem teda slyšela, že tady na tý škole mají taky nějak učňáky ...
V:hm
L:jsem říkala, že bych možná nechala tam... tom...at' se tam něco vyučí...tam jsou děti takový...
V:hm...
L:takže uvidíme...a možná, že se k tomu fakt...třeba bude mít k tomu nějaký ten vliv...on rád pomáhá doma třeba u vaření...
V:hm...
L:ale musí si k tomu brát rukavice jo aby se vlastně neušpinil jo...
V:hm
L:ale tak...to chce no...
V:hm
L:uvidíme...
V: hm...
L:pokud to půjde, tak bych ho nechala tady vyučit...
V:hm...jasně
L:no pokud ta možnost je
V:hm hm
L:uvidíme...
V: já už jsem asi vyčerpala otázky...já vám moc děkuju
L:nemáte vůbec za co

Přepis rozhovoru s paní S.

V:...hm...tak já bych se jenom na začátek zeptal do jaký třídy váš...
S:...on chodí teď jakoby do prvního ročníku...střední školy
V:jo jo
S:jo...
V:...takže chodí na tu praktickou
S:na tu praktickou...ano ano ano
V:hm...a kolik je mu let
S:je mu 17...
V:17...
S:hm
V:hm...a jaký to tam teď je...pro něj...nebo jak...tam
S:hm...pro něj jakoby v pohodě...on když zná prostředí, tak není žádný problém...
V:jo...
S:hodně velký problém byl, když vlastně my jsme chodili první až pátou třídu do (jméno první školy)...
V:hm...
S: a potom když jsme vlastně přestoupili sem, tak to pro něj obrovský tlak
V:jo...
S:...obrovský...jo jako on nerad mění prostředí...musí znát lidi...když je zná tak jako dobrý, ale fakt to trvalo možná tři měsíce...
V:hm...
S:...než prostě tu změnu překlenul a ještě to možná byla i moje chyba, protože on byl ve stresu (zasměje se) já jsem ve stresu...

V:hm..

S:...protože jsem se prostě jakoby bá...bála všeho....protože tam vlastně těch dětí je víc jinýho etnika...

V:hm...

S:...než...takže z toho jsem prostě měla strach a v podstatě zbytečný...

V:...hm...

S:...jo...protože naopak bych viděla to, že ty děti prostě mají pro to nějaký cit, nebo věděli, že on je prostě úplně ještě jiný než on(i)...protože bohužel dneska to školství je takový, že se tam slučují děti, který spíš kvůli tomu svému sociálnímu...prostě se jim nikdo nevěnuje...holt skončej na praktický škole, kde si myslím, že tam úplně...

V:hm..

S:...a je zas tak jakoby...aaa...nepatří, protože jsou třeba inteligenčně chabější, protože se jim nikdo nevěnuje...tak prostě skončí na zvláštní škole...

V:hm..

S:...nebo praktický škole dneska, takže to bylo takový, že jsme fakt museli....museli chodit do třídy...uplně jsem s nim chodila k lavici a pak když už to trvalo strašně dlouho tak jsem to prostě jakoby nějak usekla...a pak se to svy způsobem nějakým sedlo...

V: hm...

S:...a pak fakt jako v pohodě...

V: hm...

S: jo...pak už nebyly vůbec žádný problémy, protože oni věděli..jako je...jak k němu...jo jako dobrý..naopak teď nad tím trošinku, když vlastně by přestoupil i když učitelé všechny znal a všechno, ale prostě on si svýho...aaa...prostě handicapu vědomej...

V:hm...

S:...že má prostě určitý problém...má velký problém se čtením....

V:hm...

S:a na tom jakoby druhým stupni chodil k paní učitelce, kde chodil sám...

V:hm...

S:...a nějak mě vůbec absolutně nedošlo ani paní učitelce nedošlo, že by prostě mohl nastat nějaký problém...

V:hm...

S:aaa....a najednou prostě to začlo tím, že má teplotu, že je mu špatně...

V:hm...

S: a takový, že se ráno chtěl měřit...

V:hm...

S:...jo a mě to vůbec absolutně prostě nedošlo...

V:jo..

S:...a pak...a furt jsem se ho ptala jestli se něco děje...jestli prostě...ne všechno je v pohodě...nic se neděje a pak vlastně asi...já nevím...a taky to nebylo úplně hned jakoby na začátku hned od začátku školního roku...

V:hm...

S:nějak...to začlo já nevím...dejme tomu někdy v listopadu...a pak jsme na to s paní učitelkou třídní, která ho má na češtinu...tím pádem občas tam jakoby čtou...a on nikdy nebyl zvyklej, že v kolektivu četl..jo protože chodil jinam...takže prostě (teda) to byl problém...no a pak jsem šla do školy a s paní učitelkou jsme se bavili a došli jsme k tomu, jestli to není tím čtením...a až si to sedlo... tak to

skončilo...takže teď je zase v pohodě...jo a opravdu to bylo prostě jenom čtením...že on...oni když četli, tak pani učitelka je střídala, že třeba přečetli tři slova ...

V:hm...

S:...nebo takhle a tohle to mu prostě vadilo...

V:hm...

S:jo...takže jako...a jinak jako v pohodě...jo

V:...to bylo už tady na tý...

S:...ted'...ano

V:...jako

S:...ted' už vlastně...přešel jakoby do toho prvního ročníku...

V:jo jo jo...a tam byly ty problémy s tím čtením...

S:...jo...

V:...jo

S:...jenom...jenom prostě...jenom že nastalo tady tohleto, co on...nyní() nejsem prostě nejsem schopná, protože mu to strašně dlouho trvá i takhle než se naučí...to bylo...aaa...já mam totiž na psychology trošku jakoby spadeno...

V:jo...

S:...vadí mi...co prostě jakoby děje nebo je...

V:hm..

S:...že jakoby ty děti se nes...nesledují jakoby nějak..v nějakým průběhu...když je nějaký problém...tak už třeba v tý školce...

V:hm...

S:...by ty děti se nějakým způsobem měli...měli jakoby sledovat...když tam teda přijde ten psycholog, který tam jakoby chodí..a ten psycholog tam přijde...až jako než ty děti...mají jít do školy...

V:jo...

S:jo...předložej se nějaký tabulky...něco se zpracuje...samozřejmě to dítě do toho absolutně prostě nezapadá...nezvládne to, nestihne to...

V:hm...

S:...a bylo to...tako...až takový jakoby hrozný...eee...ta paní..ta paní psychologka řekla...že prostě nezvlád...nezvládne absolutně vůbec nic...že nebude psát, že nebude číst, že nebude prostě vůbec nic...

V:hm...

S:...a to bylo teda musím říct...když je to vlastně psycholog, tak ten by měl teda trošku jakoby odhadnout situaci...prostě nevím...prostě to byl masakr....docela hrozný...a já si myslím...a já si nemyslím, že by mi sme ten problém absolutně jakoby neřešili..

V:jo...

S:jo...protože to už bylo vlastně jakoby ve školce, že on nebyl schopnej se zapojit do kolektivu a už to jakoby začlo...aaa...a já nevím prostě čím, že...

V:jo...

S:oprav...no prostě...to tady zabíhám až prostě jakoby někam...ale já si myslím, že já jsem měla vždycky jakoby strašně velký štěstí na...kamkoliv chodil...tak prostě jakoby na vedení tý...toho zařízení...

V:hm...

S:že všichni...vždycky byli všichni strašně vstřícný....

V:hm...

S:...taky tady...jsme chodili tady do (jméno školky)...do školky...

V:jo...

S:...tak paní ředitelka...protože tam ještě zase shodou okolností bylo jako by štěstí...že tam speciální pedagog...

V:hm...

S:...takže ona se mu vlastně...aaa...mohla..jakoby po jejich jakoby vyučování odpolednekdyž paní učitelka skončila, měla volno...nahoru už jakoby ve třídě nebyly děti, bylo tam volno, tak oni vlastně zůstávali spolu a ona si ho dvakrát...dvakrát týdně...prostě extra věnovala...

V:hm...

S:...co...vlastně si samozřejmě tady tohleto všechno....tohle jsem si všechno platila jo...to nebylo v rámci nějaký jako...prostě školky...ale prostě...fakt jako..všichni byli vstřícný...

V:...hm...

S: to samý i na...

V:hm...

S: ...třeba na tý základce....

V:...hm

S:...jo vždycky jsem k někomu měla...protože jsem si myslela...hm...abych něco nepokazila, že prostě jenom ten speciální pedagog ví jak na to dítě...

V:hm...

S: a tady tohleto vlastně ještě si do čtvrtý třídy k nám chodila paní učitelka zase jiná ...vlastně taky ze školky...

V:jo...

S: která vlastně...aaa...měla učit na základní škole..ale skončila prostě ve školce...takže to byl taky speciální pedagog...a ona se mu vlastně...asi do tý ...do konce tý čtvrtý třídy...prostě věnovala..a úkolly a takovýchle věci prostě s nim...takže to dítě čte...píše...všechno je to pomalý a já nevím prostě co všechno...

V:hm...

S:...ale prostě tyhleto základy, který měl zvládnout...tak zvlád...

V:hm...

S:...jo...takže když se pak učil písmenka, tak je měl spojený s obrázkama...

V:hm...

S:...takže pak se odbourávali obrázky...ještě dneska se někdy s...stane, že prostě v duchu...prostě jakoby řekne auto, neřekne náplast...

V:...hm...

S:...jo jako že prostě....takže i tady..tady po tom vlastně jakoby ve škole to byl fakt úplně všechno v pohodě....

V:...hm...

S:...já jsem nikdy neměla, že by mi někdo házel nějaký klacky pod nohy...prostě jako že by nebyla vstřícnost....

V:hm..

S:...musím říci, že jsem měla úplně absolutní...absolutní štěstí....je fakt že strašně jakoby ve stresu...když prostě je to dítě, že jo...tak každé vidí, že je jiný...nebo já..taky mě strašně dlouho trvalo, než já jsem zkusla....

V:hm...

S:...že máme prostě handicap...

V:hm...

S:...jo...takže jsem jakoby určitě...aaa...no určitě mi to trvalo...do té první třídy...nebo prostě tak nějak, že jsem o tom bůhví tak nějak jakoby nemluvila, tak to už mi to jakoby...není mi....jako...nemůžu říci že by mi to bylo jedno jo...ale

prostě jsem schopná o tom...ptostě a každej ví, že on je nějakým způsobem handicapovanej...že má ten a ten problém...

V:hm...

S: a že ho...prostě to tak je a jinak už to nebude

V:hm

S:...jo ale všechno je to docela složitý...a to vlastně nemá bůhví jaký jiný jo...to jsou bůhví jaký děti postižený...třeba já nevím...no ale u nás absolutně takový problém není...ale stejně prostě je to a nikdy...aaa...ted' už vlastně, když je mu vlastně 17...pocit'uju ten problém...že vlastně normální lidi neseženou práci...takže u těchhle těch hendikapovanejch...to je prostě...a vim proč, absolutně to chápu, že ty lidi který nemají jako kolem sebe, kterej má takovýhle problémy, tak nikdy...nikdy to prostě nepochopí...

V:hm...

S:takže když někdo prostě má prostě to hendikepovaný dítě a i tak jo...když sama je...protože prostě, docela jakoby hodně...ne zaměstnává ale mám kolem sebe lidi, který prostě pro mě dělají....

V:no...

S:...shodou okolností mám postiženou neteř...

V:hm...

S: ...která prostě je daleko líp než to moje dítě prostě je...je komunikativní a já nevím prostě co všechno. Ale někdy mi potěší věci prostě jakoby...vadí jo...ale zousnu to...přejdu to...nic neříkám...

V:...hm

S:...protože vim, že to prostě tak je

V:hm hm

S:...ale když někam do nějakýho pracovního prostředí zařazený to hendikepovaný dítě...jako ten kolektiv...jako...je to je o strašnej problém...tohleto teda jako prostě je fakt...jako je ...protože za těma lidma se víceméně furt musí stát...

V:jo...

S:...oni tu dělaj práci a pak třeba stojej a čekaj...

V:hm hm

S:...že jo aby zase se jim prostě řeklo...no tak dělej tohleto...nebo furt se jim musí asi něco opakovat...až prostě...to jakoby normální lidi nechápou...

V:hm..

S:...anebo to chápou nějakou dobu ale když prostě něco trvá třeba půl roku...tak furt se někdo někam musí řídit...a to je...

V:hm...

S:...pak taky problém

V:hm...

S:...to to vim, že prostě to je...

V:hm...

S:...no ale ted' jsme asi zaběhli úplně někam jinam...než jsme měli jo, ale jako tohle...to mě ted' jakoby...jakoby já nevím jestli mám říc tíží...to není asi úplně takový...ale asi jako víceméně je...tadytuhle tu školu s tím jakoby zařazením do nějakýho procesu...já jako...on nebude asi s tím úplně takovej problém, protože já když vlastně mám jako svoji firmu...ho tam někam můžu šoupnout...

V:hm...

S:...aaa...nebude až takový...ale určitě vždycky je zase lepší, když on by nedělal se mnou a dělal by s někym jinym....

V:hm hm....

S:...takže přece jenom...každý vždycky řeší vždycky na to, že má za sebou nějaký zázemí a prostě, který...no....to si vyřeším to jsme fakt zaběhli....

V:hm hm hm...cokoliv co říkáte...to je pro mě jako důležitý jo...protože to je ta vaše zkušenost...když by byla nějaká...teď jsem si uvědomil....když by byla nějaká otázka, která vám nějak jako neseděla...

S:jo jo jo...

V:klidně mi to řekněte...

S:v pohodě v pohodě...

V:jo...aaa...vy už jste o tom trochu mluvila...v kolika letech nastoupil váš syn do první třídy...

S:on nastoupil...on je rozený v listopadu...

V:hm...

S:...takže automaticky měl odklad a protože měl problém, tak měl ještě jeden odklad...

V:hm...

S:...jo takže tím pádem on vlastně nastupoval...šest a půl...protože v listopadu mu mělo být sedm...takže v září šel do školy a v listopadu mu bylo sedm...

V:hm...

S:jo...takže více méně v sedmi letech...

V:...hm...vy jste říkala, že měl problém a už jste tom mluvila v souvislosti s tou školkou nějak trochu...

S:no aaa...on měl problém...víceméně jaskoby třeba chození a tadytyhlety věci...to bylo jakoby v pohodě...taky nějak kolem toho jednoho roku začal chodit všechno....a už po tom problém byl s řečí...

V:hm...

S:kdy..když začal mluvit tak víceméně...to byly slova...

V:hm...

S:...ale pak ještě už...vlastně, když to vezmu už jakoby v tý školní...školkový docházce, kdy do školky šel víceméně v těch třech...v třech letech....šel o kousek dřív jo...ale v listopadu mu byly tři..a on šel někdy od října školky....

V:...hm

S:takže já jsem šla do...šla do práce...ale více...prostě v těch třech letech bylo vidět, že prostě je on někde jinde...než ty osta...ty ostatní děti jo...protože fakt...aaa...to byly jednoduchý věty...jo a ta komunikace s nim fakt jako ve školce nebyl...nebylo s nim problém ten, že...protože on od mala byl zvyklej na lidi kolem sebe..."

V:hm...

S: jo...protože to zas bylo spojený s mojí prací a se všim, že jako mu nevadilo absolutně ten přechod, že šel...když šel do školky...tak tam nebylo, že by brečel...nebo něco takovýho to absolutně ne...protože...byl zvaklej lidi...

V:hm hm...

S:jo...tak jako prostě ty děti nechtěj do tý školky a pláčou nebo já nevím prostě co všechno...

V:...hm

S:...to u něj nebylo..tohleto bylo jakoby...prostě absolutně...absolutně v pohodě...

V:hm..."

S:spíš...spíš tam bylo to že on se do ničeho nějak jakoby s těma ostatníma dětma nějak nezapojoval že si....že si hrál sám...aaa prostě bylo to o tý komunikaci....

V:...jo...

S:...teda až pak vlastně někdy možná v těch pěti letech..nebo tak nějak...tak to bylo, že občas když byly nějaký...já nevim...taky oslavy nebo se slavili narození nebo tady to....tak on si vždycky zvolil teda někoho...nebylo to úplně že by se s těma dětma až zas tak nezapojoval ale nezapojoval se tak jak jiný děti no...že tak jako...že jako v tý který kavárniče měl jako určitý oblíbenec takže.. to jako měl i na tý základce...

V:hm..

S:to jako jo...ale jako byl ten...prostě...aaa...on nepude a nikoho bůhví jak neosloví...a tady..joo prostě...tady prostě tak je...

V:hm..

S:to asi tak zůstane...

V:hm....

S:tady prostě v tomhle nenastanou nějaký změny...

V:hm ..

S:on i když se někým baví...trochu uhejbá očima...

V:hm...

S:...jo...při tom ty lidi zná...jo jako prostě...tak to je no....

V:hm..

S:...nemyslim si...nemyslim si že se v tom absolutně něco jakoby změní..nebo jakoby...jako není to on, kterej by začínal hovor jo...když se ho někdo ptá tak on prosě odpovídá...nebo tady ...ale že by jako on sám přišel do nějaký skupinky, třeba...nebo na návštěvu...nebo někde jsme o něčem se bavíme..tak on se jako do hovoru prostě nezapojí

V:hm..

S:když se ho potom člověk ptá tak ano...ale až prostě...jakoby se...on se musí ptát...ne sám..že on by prostě šel...

V:hm hm....a jaký to pro vás bylo když vlastně váš syn nastupoval do první třídy....

S:to byxlo docela jako...to bylo docela...já vždycky všechno jakoby dopředu...docela řeším...

V:hm..

S:takže...to bylo zjišťování...prostě po známejch všude...aaa...takže to bylo potom, že jsme tak nějak věděli bylo to na doporučení do tý školy...

V:hm.,.

S:...aaa....myslim si že ani pro...pro mě, ani jakoby pro něj nebyl zas úplně úplně takovej...jako byla to nějaká změna...to samozřejmě...

V:hm...

S:...ale nemyslim že to bylo nějaký bůhví jak stresující nebo...to určite...

V:hm..

S:...ani pro něj ne teda....

V:hm hm...

S:jo...to určitě ne...ale my vlastně...protže my jsme chodili nahoru na ty Vinohrady...takže tady jsme bydleli...takže a já jsem vlastně s nim každěj mluvila....takže on vlastně asi do třetí třídy....do třídy....nebo do půlky třetí třídy sem ho do školy vodila...

V:hm..

S:...to do školy nejezdil...a pakpak teda začal protože víceméně...na pavlák odsad' tam jede ta 22...takže začal jezdit po tom sám...a potom víceméně jako z tý školy, že po tom už nějak to bylo takový že už takovou nějakou péči, že by sám

nemohl jet nebo to...když se mu...prostě něco ukázalo vysvětlilo kudy má, co má...tohle pro něj absolutně není problém...

V:hm...

S:...a potom vlastně když přestoupil...přestoupil nahoru na tu Praktickou z té šesté třídy...

V:hm..

S: tak to bylo úplně v pohodě..

V:hm...a kam chodil z té první třídy...

S:...první to chodil do (jméno školy)...

V:... (jméno školy)...

S:...tam byla dyslektická škola...

V:hm...

S: ta už tam není...

V:hm...

S:jo...tam vlastně z jedné strany je gymnázium z druhé strany byla základní škola...a teď nevím teda co tam je...

V:jo jo...

S:...tam chodil první až pátou...první až pátou třídu...a ještě vlastně...teďko mě na ten začátek...už jsme vlastně s tím tam šli, že má nějaké problémy...tak on chodil ještě do vyrovnávací třídy...

V:hm...

S:...nechodil do normální třídy, ale chodil vyrovnávací třídy jo...

V:hm hm

S:takže teďka těch dětí tam bylo asi taky šest nebo sedm...

V:hm...

S: jo...taky a potom ještě co bylo jakoby taky pro něj dobrý..tak tam byl..docela...já nevím jestli mám říct těžkej autista..ale bylo to autistický dítě...

V:hm...

S:...a on ten Pepa od třetí třídy...tuším asi od třetí třídy...ten Pepa dostal asistenta...a Jirka k tomu asistentovi byl taky jakoby přiřazený...takže vlastně během té výuky vlastně on i Pepa měli ještě k sobě vlastně paní asistentku

V:hm...

S: to bylo ve čtvrté a v páté třídě...

V:hm

S: tkaže tadyhleto bylo prostě dobrý, že paní učitelka se natolik nezatěžovala...mohla se věnovat ostatním dětem...a oni dostali přidělený...přidělenou nějakou že je tu činnost, takový...nebo práci...jako...vlastně a dělali s tou paní asistentkou a měl vlastně taky hned od té první třídy...nějak od toho pololetí když už se vidělo, že prostě nějak to on nebude zvládat jako ty ostatní děti, tak měl individuální učební plán...

V:hm...

S:...to měl teda...to měl...

V:...od první už...

S:hm...

V:jo...

S:...měl...od té první třídy...

V:hm...

S:...jo od toho pololetí jo prostě to bylo vidět, že opravdu to je prostě někde jinde než ty ostatní děti...

V:hm...hm...vy ste řikala, že jste měla zkušenost, s nějaou psycholožkou, která řekla že jako...to bylo...

S:...to bylo než měl jít do školy...

V:hm...

S:...to bylo ještě ve školce...

V:...jo...

S:...to vlastně tak je, že jo...to tak funguje...ten systém

mě teda přijde uplně..

V:hm...

S:...nevím...myslim si, že...je to jakoby...že někdo rozhodne, nebo řekne nebo asi výběr možná těch slov...tý paní psycholožky...to měla asi zvolit nějak jinak...tak to nevím....

V:hm...

S:...ale prostě pak jako když mu to dítě nezapadne do tabulek už ho automaticky frknou prostě někam jinam...

V:...hm..

S:...že nebude a...to bylo hrozný...

V:hm...

S:(zasměje se)..fakt musim říc teda že...to bylo fakt...

V:hm...

S:...to byl fakt opravdu hrůzostrašný...zážitek teda musim říc...

V:hm...

S:...já se omlouvám...já mam telefon...

V:nic se nedějě....

V: ta školka kde ste

L:ne ne to my jsme normálně nastoupili do normální...

V:jo...

S:...rptože my jsme na újezdě bydleli, takže my jsme přešli přechod a ta školka je hned tady na proti...

V:jo jo

S:takže my jsme měli od školky 50 metrů...takže...to byla škoka kam jsme spadali...

V:jo jo

S: bydlíštměm...

V:jo jo

S:...nechodili jsme do žádný speciální školky...

V:hm hm...a kdy jste začali pozorovat, že by mohlo bejt něco jiank jako že

S:no tak nějak...pozorovat..no víceméně to bylo asi tak nějak dejme tomu třeba od toho druhýho roku...nebo prostě začlo to tou řečí...

V: jo...

S:jo...

V:hm...

S:...že jako...že prostě nemluví tak jak ostatní děti...

V:hm

S: ale tak jak on vlastně by prošel nějakýma různějma vyšetřeníma...tak tam prostě...no akorát prostě ta řeč no....

V:jo jo

S:to bylo jako...

V:hm...

S:protože pak jsme absolvovali..nějaký neurologický vyšetření a takovýhle věci..

V:hm...

S: a začli jsme chodit taky na genetiku ale pozdějš a to jsme ještě nedotáhli...no...

V:hm...

S: aby se asi vědělo...se vlastně na všechno přišlo až prostě...že žádněj hendikep u něj jakoby...když vlastně jsem ho čekala...jakoby taky dost...takže my jsme ještě absolvovali vyšetření plodový vody...

V:hm...

S:...to všechno dopadlo...to co se dá zjistit...to všechno...

V:jo jo ...kdybychom se vrátili na tu základku...

S: jo jo

V:tak jaký tam ...jaký tam byli spolužáci...jestli tam měl nějaký kamarády...nebo jak s nima vycházel s těma spolužákam...

S: já si myslim...no tak jako víceméně vycházel tak jakoby v pohodě...aaa...kamarády to si musím říct, že jakoby jo...že vlastně jednoho měl, ale s kterým se tak nějak jakoby stýkal, že to bylo...že buď já jsem prostě...on byl s náma ten jeho kamarád jeden..anebo on šel třeba k nim...

V:hm...

S:...jako že...tak nějak...jako že by nějak hodně intenzivně jakoby stýkali to ne s tím Honzou...

V:hm...

S:...ale jakoby tak nějak první až pátou třídu...když prostě já nevím jestli šli na nějakou vycházku...nebo byl Honza u nás nebo Jirka u nich třeba ...

V:hm...

S:...třeba i přespal nebo tak nějak...tak nějakým způsobem...se jakoby tak nějak kamarádili...ale to bylo tak bych řekla možná první až třetí třída, že to bylo takový intenzivnější...a pak když už vlastně jakoby...aaa...prostě když už začal být vidět ten rozdíl...mezi Jirkou a Honzou...tak jako Honza automaticky o Jirku...ztratil svym způsobem zájem protože mu nestačil...jako že...že byl prostě někde jinde...než ten Honza...to že ten...oni chodili do vyrovnávací třídy..

V:hm...

S:...ale...a vlastně to bylo i tím...že vlastně ten Honza...i potom vlastně od čtvrtý třídy...už prostě byl zařazenej normálně...jo...kdežto Jirka musel v tý vyrovnávací třídě...

V:hm...

S:...jo to je taky...to je taky tím teda no...protože ten Honza...to je nějak už od tý třetí třídy už to po tom nějak zvládl...takže mohl být po tom zařazenej vlastně do normální...do normální...

V:hm...

S:třídy...

V:aaa...a Honza byl ten kluk s tím autismem?

S:...ne to byl Pepa

V:...jo Pepa...

S:...to byl Pepa...

V:...já jsem teď přemejšlel...

S:...a docela jakoby oni vlastně...po tom...po tý pátý třídě...se teda mělo řešit aby už teda nepokračovali tady v tý...protže ta škola byla jakoby zařazená na dylsketiky

V:hm...

S:...takže pak jsme vlastně začali opravdu vybírat nějakou tu školu kam chodí ty víc hendikepovaný děti...

V:hm...

S:...a prostě zvolili jsme tady tu...tuhle ctu...na tý Praktický...

V:hm...

S:...a Pepa...ten autista..ten šel vlastně...chodil někam...někam na šestku...tam tady někde kolem...kolem...v dejvicích někde nějaká prostě škola...tak tam Pepa chodil...a docela jakoby dobrý je to teď, že vlastně kdy Pepa dokončil..teda dobrý...Pepa dokončil tu první až devátou třídu...tak se teď s Jirkou sešli v jedny třídě...

V:hm...

S:...jo..takže to je taková..fakt jako docela náhoda...

V:jo...

S:...takže...to bylo i pro Jirku...možná jako docela dobrý...no dobrý (zamysli se)...jo...to že tam..pro něj určitě dobrý to, že vlastně ty učitelé a všechno...prostě tam znal a věděl...takže pro něj fakt jakoby ten přestup...teď vlastně na tu střední školu...muselo změnit a udělat...

V:hm...

S:...no tak...zvláštní...tak pro něj nebyl žádný stres...bylo tu úplně v pohodě, protože on prostě všechno znal...

V:hm hm

S:...by se dao říci...krom dětí teda samozřejmě...jo...

V:hm...

S:...to tam...začalo úplně chodit...prostě...s novejma dětma, který tam...který vlastně na tu základku...aaa...nechodili...

V:hm...

S:...jo...tak...no a přišel k nim do třídy...teda přišel Pepa...a Jirka protože ho zná a věděl prostě....

odcházející zázakzník: nashle...

S:nashle...že ten Pepa...aaa...je na tom jakoby hůř...

V:hm...

S:...tak on má docela takový jakoby opečovatetelský...já nevím...prostě je schopnej prostě jakoby...tomu Pepovi pomoc udělat mu tohle tohle, protože ten Pepa...je prostě ještě někde trošku fakt...aaa...jakoby....jinde....no tak postarat se o toho Pepu...třeba ho odvízt někam...nebo to...tak to je....

V:hm...

S:...jako to...naopak se až staral jakoby hodně, tkakže vim že pak se to muselo nějak...prostě maminka od Pepi chtěla aby ho Pepu tolik neopečovával...aby prostě on byl nějak víc jakoby samostatnej...nebo jo....nevím no...tak nějak...

V:hm...

S:...ale jako dobrý je pro Jirkuz taky to, že vlastně Pepu kterýho zná první až pátou třídu...vlastně teď s nim jakoby je ve třídě taky ale jako tam není žádný...aaa....kamarádění...nebo to...

V:hm...

S:...to určitě ne...jenom v rámci prostě té třídy...no...

V:hm...aaa...jaký tam bylo učení na tý bejvalý...jak to tam jako

S:...aaa....myslíte...aaa...kde jako...aaa.

V:...na tý (jméno první školy)....

S:na tý (jméno první školy)

V:hm...

S: no on...oni vlastně...měli v tý vyrovnávače....tak tam to vlastně...to...nebo když chodit do tý školy tak to bylo úplně jakoby takový jakoby...stejný jak na jakýkoliv jiný základní škole...

V:hm...

S:...akorát asi prostě to tam bylo trochu možná ani...ani nebylo ubranej ten...ten učební plán...

V:hm...

S:...spíš to že v tý vyrovnávače bylo míň těch dětí...takže paní učitelka se mohla těm dětem víc jakoby věnovat než když je těch dětí ve třídě dvacet nebo i víc..

V:hm...

S:jo...

V:hm...

S:takže...tady to a pak vlastně po tom pololetí by byl vidět že on prostě...nestíhá, nezvládá...není schopnej jako ty ostatní děti...dostal svůj individuální plán..kde teda to měl prostě roz...jakoby jinak, než ty ostatní děti jo...

V:hm...

S:...ale jinak jakoby v pohodě...nebylo...nebyli tam...naopak bych řekla že on...aaa...vždycky byl jakoby (zasmání)...hodnocenej jakoby líp než...než ja...na co měl nebo než jaký známky by si zasloužil...to jako furt teda přetrvává...(zasměje se)..to prostě je..jo tak jako nebo...pak pozdějš ne...ale on třeba měl, že do žákovský knížky se mu psali jenom určitý známky... určitý známky...jenom ty dobrý...aby ty špatný prostě...prostě u...toho vyučujícího...jinak třeba i na tom druhym stupni..ale teď musím říc, že když dostane...furt jakoby horší známku tak...aaa...se tím..já nevím jestli mám říc netrápí jo.on je jakoby prostě...ale prostě vadilo mu...že když měl prostě nějakou špatnou známku...tak..to zase nenes tak, že by to mělo jakoby něco dobrýho...docela jako vadilo....

V:hm...

S:takže se to prostě dělalo tady tím způsobem...protože nebyl...on není schopnej...aaa..on je schopnej počítat všechno, asle třeba s kalkulačkou nebo on má tabulku i na násobení a takovýhle věci jo...to všechno je schopnej zvládnout...ale svym tempem, ale určitě by nemohl stát někde tady za pultem...no..to jsou věci, který by absolutně nezvlád...

V:hm...

S:...to spíš na nějaký pomocný práce...

V:hm hm...

S:...tady tohleto určitě ne (potichu)...nevím jestli to někdy bude, třeba ho podceňuju jo...třeba to vidím hůř, než to třeba bude...

V:hm...

S:...jsme odbočili...ale jinak jako fakt jako...on vždycky jako učení nebo to..to prostě měl..jakoby přizpůsobený nějak jako sobě...a nebyl nikdy nějaký jakoby problém, že bych se s někym nedokázala domluvit...nebo že v tý škole by nebyli vstřícný...

V:hm...

S:...to musím zaklepat...to jsem prostě měla asi štěstí...nebo on měl štěstí...

V:hm...

S:jsme...já jsem nikdy nenarazila...že prostě...že on má nějaký problém...a že nikdo by nebyl ochoten...prostě se se mnou o tom bavit, nebo mi neporadit...nebo fakt jako...a ještě co tam teda vlastně bylo v tý první škole...tak oni byli přímo propojeni s pedagogicko-psychologickou poradnou...a s...tam opravdu z tý pedagogicko-psychologický poradny...nevím jak často ale bylo prostě...docházel

psycholog...i do toho vyučování..takže oni jakoby tady už na tý základní...to bylo vidět, že tam ta propojenost, prostě že když ty děti maj nějaký problém, tak je prostě...s tím psychéologem...že že...tam už nějaká propojenost byla no...

V:hm...

S:...asi na...na...v těch školkách víceméně dodnes jakoby chybí...jako když tam jsou děti...nějaký...že tam prostě propojenost psychologa...jo..a to...člověk nepozná, že jo že to dítě třeba má..a nebo ty...nebo tak jak když to vezmu k sobě..si to nechce připustit...

V:...hm...

S:...že prostě je někde nějaký problém...a člověk si řekne...no ono se to nějak spraví...ono to bude...dyť on je malej...jo tkaže, možná tady tohle...aaa...asi...by taky někdy...třeba v budoucnu bylo dobrý kdyby to v těch školkách taky bylo...že aby nějaká ta propojenost...aaa...i když to je asi všechno složitý a všechno o penězích..jo (zasměje se)...to...myslim že bude ještě hůř, takže...já si celkově myslim, že...aaa...to co ve školství je...tako bylo prostě hrozný...

V:hm...

S:...vážně to...ale možná je to taky...jakoby mým věkem, že už mi je přes padesát, takže vim, jak třeba to školství fungovalo před tím...a tím nemyslim, že všechno bylo ideál...to ne, ale...prostě se fakt do všeho míchaj peníze...

V.hm...

S:...to jsme fakt uplně někde jinde...jsme skončili (směje se)

V:hm...ono to s tím souvisí...

S:jo...

V:... hm...jak teda probíhala třeba příprava jako doma na vyučování...

S:...příprava na vyučování...no víte co,to bylo...to bylo tak jako takže...určitě o víkendu...aaa...to bylo hodně spojený teda se mnou...ale aaa...přes ten jakoby týden...přes ten školní rok tak já jsem měla k sobě tu paní učitelku...a ona mi chodila dvakrát až třikrát tejdně, takže jakoby ta hodně velká příprava byla teda jakoby sp paní učitelkou...

V:hm...

S:...protože já jsem aaa...a myslim si, že to tak je..tak prostě holt jsem si mohla prostě mohla toho někoho platit jo...že a ještě to prostě šlo... V:hm...

S:aaa...ale ikdyž myslim, že to není jenom, že jsem mohla...když člověk prostě pracuje k tomu dítěti..dělá nějaký maximum...tak si odepře zase něco někde jinýho a prostě dá to tomu dítěti, protože to jako stejně důležitý...takže jakoby ta výuka jako taková byla hodně teda na tom speciálním pedagogovi...

V:hm...

S: kterej k němu chodil...

V:hm..

S:jo..pak teda vlastně, když jsme to odbourali..po tom to bylo ještě do čtvrtý třídy a v pátý třídě už to prostě nebylo...no tak to bylo...bylo tak nějak že vždycky...uuf...já jsem třeba i přišla vlastně jakoby dřív, nebylo to tak nějak, že on přišel domu třeba ver tři ve čtyry hodiny a pak já jsem přišla třeba v šest a pak teprve jsme začli něco dělat...jo vlastně v tý době, co on byl doma...tak už jsem vlastně mohla přijít taky...

V:hm...

S:...a když jsem nějakou práci si potřebovala udělat tak jsem to třeba dělala prostě až večer až byl v posteli..

V:...hm...

S:...nebo prostě takhle...

V:hm...

S:...jo...takže jo to by jako...příprava byla tak, že prostě to...to bylo ssss...to bylo jakoby náročný určitě...než než...a všechno trvalo daleko dýl než jakoby...já nevím...než u toho normálního dítěte...

V:hm...

S:jako a...my jsme psali úkol...normální by to mělo hotový třeba za čtvrt hodiny...my jsme to třeba psali třičtvrtě hodiny...

V:hm...

S:...třeba i dýl...jo protože...když to třeba psaní tak on...on...má to takový...jakoby spojený s...jakoby s předlohou...on si není jistej jo...takže když já nevím...třeba jede...tak se mu musí diktovat třeba po písmenech...jo...ale když on přepisuje...to není problém...

V:hm...

S:to není absolutně problém...takže i stejně, když aaa...to je i teď, třeba když děláme nějaký úkol...třeba z nagličtiny...tak já mu to stejně diktuju a on stejně má prostě někde nějaký text...jo a musí se do toho textu podívat...já nevím jestli...jestli je to v tom, že on nevěří...nebo já nevím čím to je jo...

V:hm...

S:...ale musí se ujišťovat, že se jště podívá na ten papír...jestli prostě je to tak...a pak píše

V: hm hm...

S:...ale...jako určitě...ta příprava byla náročnější v tom, že prostě s jiným dítětem se něco dělalo hodinu a s ním se to dělalo třeba tři...to jako...

V:hm...

S:...to jako určitě...

V:hm hm...

S:...jo...s čímkoliv jiným...učení se nějakých jednoduších básniček nebo jo jako...musí se to strašně prostě s ním hodně...hodně opakovat...

V: hm...

S:jo...to i teď, že třeba já nevím...aaa...když se něco vypustí, nebo když má mít víc času...tak třeba v tý angličtině...aaa...nebo vlastně nikdy absolutně neužije...ale tak to co prostě...tak furt se musí omýlat...jakoby dokola...

V:hm...

S:...jedeme do školy autem...aaa...a já nevím...vomýláme tam(16:40)...jo...a když já prostě někdy, teda jako...taky já musím bejt důsledná, aby jsme to dělali...třeba pak to děláme...já nevím třeba tejden...jo prostě něco a on si to potom jakoby zapamatuje...to jakoby jo...ale horší je to už teda s psáním...

V:hm...

S:...a tady s tímhlectím prostě...

V:hm...

S:... (zasměje se)... zase jinak čte jinak píše a...tak to je jedno...ať tak jako je to pro něj...jakoby určitě jako věnování se...se jemu je určitě jakoby náročný...ještě jakoby to že...aaa...že on prostě aaa...není jako komunikativní...jo...on strašně využije...že je doma sám...že mu absolutně vůbec nevádí...že je...nebo já si to myslím...někdy tohleto naopak já jsem docela taky jakoby pracovní vytížená...ale on už je fakt jako...dejme to že už je dospělák jo...

V:hm...

S:...ale kolikrát prostě přijdu domu...nebo já nevím co...mami ty nikam nejdeš? ty nejdeš do práce?...já mu úplně jakoby překážím a vadím (směj se), že...ale já vim

proč mu vadím, že jo protože...prostě ten rodič tas to dítě buzeruje "ty nic neděláš...to nic...koukej si, takže já mu jakoby vadím tady v tomhlectom...

V:...hm...

S:...tak to je asi normální...to není tak...a asi je to daný i tím věkem jo...to dřív nebylo...

V:hm...

S:...je mu 17..takže prostě máma mu...rpsotě zbytečně...prostě říká různý blbosti, který jako co....(směje se)

V:...a jak teda zvládal...na základce tu docházku...

S:...aaa....jako jestli on byl jako myslíte...jestli jako to jako zvládal jesti on pociťoval nějaký jako že má nějaký...že to je pro něj hrozný...nebo...aaa..jako tak nějak relativně...jako nebylo to, že by nechtěl do školy..to ne...to určitě ne...

V:jo...

S:...tohle bylo v pohodě...

V:...jo...

S:...tady nebylo nic jakoby..s...či....co teď jakoby vzniklo...td jakoby s tím čtením..

V:hm...

S:...ne tak nebylo...prostě...

V:hm...

S:...to bylo všechno....jakoby všechno v pohodě, protože všichni věděli...aaa....jak se k němu chovat, co s ním mají dělat...

V:hm...

S:...jo...takže tam..tam nebyl žádný jakoby že on by byl v nějakým jakoby stresu nebo mu něco mu vadilo, nebo nechtěl prostě do té školy jít...to tam nebylo...

V:hm...

S:...to tam určitě nebylo....to tam nebylo...ten problém byl potom, když vlastně jsme šli teda na ten druhý stupeň a šli jsme někam jinam...

V:hm...

S:jo.....to jako to byl problém

V:...hm...

S:...to jako...to byl problém...on fakt..on musí prostě znát lidi...když zná lidi tak...to je v pohodě...

V:hm...

S:...jo anebo prostě musí se to...aby se vědělo prostě že on...a ještě vlastně on jakoby neřekne, že nějaký problém...jo...což je asi zřejmě teda taky jako asi zřejmě normální, nebo já nevím jestli normální, když je to jakoby normální...někdo kdo nemá problém tak to to řekne...jo...kdežto on..jestli jakoby pociťuje...on on mi prostě neřekne...člověk vidí, že se něco děje ale on to...on to prostě...on prostě neřekne...on to nepřizná... nepřizná (váhavě nad použitím slova)...neřekne, že má nějaký problém až to člověk musí vystopovat...aaa...jakoby sám, co bylo...přišli jsme na to nebo v pohodě no...

V:jo...

S:...takže on...on nechtěl jít do školy (zasměje se)...

V:hm...

S:...začlo to pondělkem, kdy vlastně měli češtinu a četli a pak se na to naštěstí přišlo tím, že paní učitelka měla se svým dítětem tenhle ten problém taky...

V:hm...

S:...jo a ten...ten chodil na normální základní školu...a já nevím prostě všechno jo...ale jenom tak má nějaký hendikep...něco prostě má se čtením, jestli je dyslektik nevím, to já jsem se paní učitelky neptala...ale jenom jsme došli k tomu,

že ona měla tadytohleto samý taky...a až se k tomu dopídili...pak jsme na to...a říkám no tak to jo...to by asi (ztišuje hlas až není slyšet)...odbouralo se to, nechali ho a je v pohodě...

V:hm...

S:...do školy chodí...

V:hm...

S:...bez problému...nebo nemá to, že má potřebu, že je nemocnej i když mu nic není, že jo aby prostě do té školy prostě...to se odbouralo..je to v pohodě no...

V:...hm hm... vy už jste o tom trochu mluvila...ale jaký tam byli učitelé na té základce v té (jméno první školy)...

S:...aaa..jako myslít...jak myslíte jakoby učitelé...jako...jestli to byli od...odborný...nebo já nevím...

V:...jakou s nima máte zkušenost...jako...

S:...já...protože on vlastně první až...vlastně to měli víceméně do té třetí třídy to měl vlastně jenom pani učitelku, jestli se nemýlim...

V:...jo takhle...

S:...jednu pani učitelku...jo dobrý v pohodě...tam...tam nebylo...vůbec jakoby co...a ještě to bylo...(zasměje se)...že pani učitelka sama měla jedno z dětí problémový...který mělo nějaký hendikep...jo..takže...ta pani učitelka...zase jakoby...aaa..věděla co to je..co to obnáší tak tam byla taky jakoby vstřícná... v tom fakt jsme měli prostě...

V:...hm...

S:...jo...že...že my jsme nenarazili na něco, že by jsem chodila řešit a prostě na nějaký negace...

V:...hm...

S:...to jsem já neměla...jo jako já..až...já jsem...já jsem fakt nesetkala za celou dobu...s tím že by jsme s něčím šli a nechtělo se to řešit nebo někdo by byl...někdo mi jakoby...aaa...já nevím že..prostě zbytenčně něco vymejšlim...já jsem to nezažila...

V:hm...

S:...tady tuhleto zkušenost já absolutně nemam...

V:hm hm...

S:...jo fakt nemam...

V:hm..

S:...já negativní..neb...prostě nemám...

V:hm...

S:...jo takže já nemůžu říct, že by...že by jakoýkoliv učitel prostě se mnou něchtěl něco...něchtěl něco řešit...

V:jo...hm...

S:...možná je to i třeba tím, že vždycky jsem si, když jsem o toho Jirku někdo staral tak vždycky to byl jakoby ten speciální pedagog...že ten věděl, že zrovna třeba tady v té školce pani učitelka...ta vlastně...aaa...v té době ještě studovala tu speciální pedagogiku...jo takže ta ještě byla do toho jakoby taková...byla svobodná...a to..tak do toho byla taková zapálená...zajímalo jí to..jo..svým způsobem jí Jirka i...když to ř...jakoby řeknu..tak možná i byl pro ni určitěj...aaa...jakoby studijní materiál...jo takže ona....potom i určitý věci...po tom ještě třeba řešila s pedagogem ve škole...když prosotě něco bylo..tak šla i za radou...poradou..aby...jo...takže já..nemů...nemůžu říct co se týče...rpsotě jakoby

školy...jakýkoliv..1prvního druhého stupně nebo teď, že by někdo se mnou něco nechtěl řešit...nebo...

V:hm...

S:...že by byl nevstřícněj...

V:hm...

S:...to já nemůžu...já s tímhlectím jsem se nikdy nesetkala...

V:hm hm...

S:...jo...a...prostě ne no...tuhletu zkušenost já nemám...to já mám jenom jakoby kladnou...

V:hm hm...

S:...když byl jakýkoliv problém tak jsme šli po tom i když už se jim...mu ty pedagogové začli jakoby...aaa...střídat...tak stejně on vždycky měl snad první až pátej...první až pátej...protože to byl jako na normální škole...to měl prostě jinak, než ty ostatní děti...

V:hm...

S:...jo...že...že prostě on byl jinej než ty ostatní děti...po tom už na tý praktický...tak to už bylo prostě něco...něco...(cinkání hrníčku)...jinýho...

V:...hm...

S:...ale i tam měl...aaa...trošku jakoby jinak to učivo přizpůsobený...aaa...jo jak ty ostatní děti...nebo jako že by byl pomalejš, nebo jinak byl (hodně potichu, nejsem si jistý-hednikep)ovanej...ale oni věděli prostě jak píše, co píše...aaa...jak počítá...to tak vždycky prostě se mu snažili...prostě...aaa...jakoby vyjít vstříc v tom...aby mu...aaa...pomohli...

V:hm...

S:...no a...a fakt jenom...jakoby co se týče tady toho co tak mám jenom jakoby kladný...no nemám nic...co by bylo jakoby špatný...že prostě on má nějaký problém...a ten problém jeho se prostě nechtěl řešit...

V:hm...

S:...v pohodě...

V:hm...hm...když teda se dostaneme k tomu...

S:hm...

V:...přechodu nějak...tak jako vlastně jak se to dehrálo, jak se to stalo...jak...

S:...no já jsem ho...já jsem ho vlastně jakoby už...aaa...od...před prázdnin...prostě jsem ho na to připravovala, že pudeme jinam do školy ať se nebojí a tohleto...ale stejně jak to bylo pro mě...aaa...jakoby strašně velkej...takovej jakoby stres, že jsem se bála..jsem ještě po tom vlastně zjistila, že tam moc ty bílý děti nejsou...

V:hm...

S:...jsou tam jenom ty černý...

V:hm...

S:...tak jsem se fakt jako strašně bála, tak možná to bylo i s...jakoby ze mě..ač jsem to nedávala znát tak asi člověk nějaký ty z...energie..nebo tady tohleto prostě...prostě de z něj...hm...

V:hm...

S:...takže on to třeba taky jakoby...to byla jedna z věcí asi co třeba jakoby cejtíl...

V:...jo jo...

S:...že...že se...se tý změny bojí a vlasntě...jako aaa...tý změny se strašně bál...aaa...fakt to prostě dlouho trvalo než to...a nikdo mu nic neudělal nic...ale prostě přišel mezi jiný děti...přišel mez...do jiný školy...přišel mezi jiný děti, mezi jiný vyučující jo...takže...

V:hm..."

S:...to fakt asi ty tři měsíce to trvalo než...

V:hm...

S:...to...ale on...on si na nic nestěžoval...jako nebylo to prostě...jenom se prostě...prostě toho bál..

V:...hm...

S: ale jako že by z něj vyšlo něco, že se něčeho bojí, že mu někdo něco dělá...to...to jakoby nebylo...

V:hm...

S:...to jenom prostě jeho taková nejistota...aaa....co tam bude...jak tam bude...jo tak jako tadytohleto...ale on si nic nikdy prostě nestěžoval..jo..to jenom...jenom..že prostě jsem musela fakt jít s nim až nahoru do té třídy postavit s k...lavici a čekat až zazvoní a pak jsem prostě šla...

V:hm...

S:...no a pak jsem k tomu došla já, že to je uplně blbost, co dělám, že naopak ho v tom jakoby podporuju...no spíš ještě jakoby to prohlubuju...jo že takhle to nikdy...tak jsem to prostě usekla i když mi z toho dobře nebylo...

V:hm hm ...

S:...pak se to nějakým způsobem všechno jakoby srovnalo...

V:hm...

S:jo..nebylo...ale nebylo to že on by...tak nějak jako...nebylo to to co bylo teď jakoby s tím čtením, že se začal měřit a nic takovýho jsme jakoby nezažili, že by fakt do tý školy nechtěl...když přešel na ten druhej stupeň....jo to prostě nebylo...

V:hm...

S:...to teď bylo fakt něco jinýho než tamto před tím...

V:jo...

S:...že do tý...on do tý školy chtěl...teď to bylo fakt jako, že třeba, že se mu chce zvracet nebo najednou paní učitelka mi...aaa...volala, že prostě najednou vyběh ze třídy a šel zvracet...no a to bylo jenom prostě fakt jako kvůli tomu čtení...

V:jo...

S:...prostě jsme na to přišli...co je...

V:...hm...

S:...pak se to...je to v pohodě (potichu)...

V:...hm...hm...to bylo teď nějak...

S:...to bylo teď..jo to bylo teď vlastně když to vezmu tak to bylo říjen...říjen listopad...jo...to bylo...

V:...hm...jestli to chápu teda..tak ten stres a ten strach s tím přechodem byl spojenej s těma...jak ste říkala..s těma dětma, který byly...

S:...no jako...no...on mi to nikdy...jako já od něj... žádné informace...co mu jenom vadilo...to vim, že mu vadí do teď prostě cizí prostředí...cizí lidi...jako on...jakoby de..jo to nemůžu...jakoby říci...on jde klidně do kina...nebo jakoby sám...tady to...ale prostě nebude se nikym bavit...

V:hm...

S:jo...on prostě někam přijde...sedne si...a to je celý...

V:hm...

S:...jo...jaky tady tohleto asi...aaa...mezi potom..vlastně jakoby na tom druhym stupni...to byla pro něj jakoby zm...jakoby velká změna, ale...ale nebylo to...aaa...bylo to prostě ně...fakt jako..byl to pro něj jakoby stres...

V:hm...

S:...jo...vadilo mu to že cizí prostředí, že tam nikoho nezná, že...ne...prostě nevěděl co ho tom čeká...jaký budou ty děti...tam předtim ty děti znal...věděl že

mu někdo nic...aaa...já nevím jestli měl...já jsem nikdy z něj jakoby nedostala...jo jestli prostě mu něco jakoby vadí...ale asi ta nejistota...ta změna...člověku samotnému, že jo když má třeba měnit práci...jde do jiného kolektivu...tak taky...aaa...je mu třeba padesát a taky se uvnitř sebe obává...že jo...kam tam přijde...jakej bude šéf...jaký budou kolegové...jestli s těma kolegama vyjde..no tak...i u toho dítěte to tak je když jde do...změní prostředí v rámci školní docházky...že jo tak taky má strach...že jo...co prostě bude...jestli to tam bude dobrý nebo to tam bude špatný...jaký budou spolužáci...jaký bude pan učitel...nebo učitelé...

V:hm...já myslel právě...vy ste mluvil o sobě...že to byl pro vás stres...

S:...pro mě to bylo...jo...to jako bylo...ale to bylo právě spojený s tím, že tam byli ty cikáni (potišejí)...

V:hm...

S:...to jsem fakt jakoby...než tam začal jakoby chodit...před tím...tak z toho jsem prostě...aaa...měla obrovský obavy...já jsem se bála aby mu prostě neubližovali...protože on se nedokáže bránit...nebo...jo...ale naopak fakt musím tady v tomhle směru...na ně nedam dopustit...fakt...to si myslím, že jsou asi lepší...než možná bílý děti...

V:...jo...

S:...jo protože zase je to třeba daný tím, že tam děti jsou jakoby sociálně stejný...že jo...kdežto ty normální bílý děti...když choděj někam...tak tam už jsou jakoby rozdíly...někdo chudší...někdo je bohatší...nědo...jo...tam si myslím, že aaa...že to je jakoby horší, že ty děti si jakoby...já nevím jetli mám říc ubližujou...jo ale že si dávaj...jakoby najevo...když ty rodiče (potichu)...ale tady prostě nebylo..tady fakt jako prost...

V:hm...

S:...to naopak...oni jezdí vlastně jakoby na školu v přírodě...tak oni vždycky..jedou...každý rok...někdy na přelomu května června...většinou je to Itálie...Španělsko...tady jo...takže kdy on byl...to byo asi v osmičce...tuším...že to byo v osmičce...tak když byli na tomhleto výletě...tak Jirka tam měl nějaký incident s nějakým hochem...protože byli tři na pokoji...a to vim po tom teda jakoby od paní učitelky..o čem mě informovala...tak ně...ten hoch ho zavřel na balkóně a nechtěl ho pustit prostě do pokoje a já nevím co...prostě tady tohleto vzniklo ale naštěstí tam ještě byl ten třetí hoch, kterej šel za paní učitelkou...řekl co se děje...pak Jirku a musím říc, že to byl jakoby bílej teda kluk...

V:hm...

S:...aa...takže...aaa...to vyřešili potom, že Jirku přestěhovali do jiného pokoje a byl klid a bylo to a pak naopak ty děti z tý jeho třídy se nějak dověděli..co prostě na tom výletě bylo a oni si...oni se Jirky neskonalým způsobem...to vim teda zase od paní učitelky...

V:...jo...

S:...protože paní učitelka je... jakoby je nechala, že si to s tím klukem aaa...tak nějak jakoby vyřídili v tom směru, že mu řekli, že se hnusně choval a já nevím prostě, co všechno jo....

V:hm...

S:...to musím říc (usměje se), že oni to možná...nebo já nevím jestli to maj nějak jakoby v sobě takový nějaký to s...tak...nevím...

V:hm...

S:...jo ale prostě fakt jako v tomhle směru...co se týče...on byl asi jedinej bílej ve třídě (hodně potichu)...že by byl Jirka jedinej bílej ve třídě...

V:...hm
S:...jinak tam byly fakt jako cikánský děti...
V:no...
S:...tak...fakt ne...nemůžu říct, že by prostě fakt...
V:hm...
S:...jo...jednak oni teda vě...jako fakt věděli, že prostě je jinej, že on se nikým nijak nezapojoval a všechno věděli...nebo jo..ten jeho...o jeho hendikepu ty děti věděli...to on jim ani nikdo nemusel říkat...to prostě věděli že jo...
V:...hm...
S:...a protože věděli, že prostě...on je jinej..tak se ho zastali...
V:jo...
S: a nikdo jim nic nemusel říkat, ale prostě..tak nějak jakoby vzniklo...po tom to teda říkala pani učitelka...
V:...hm...
S:...že jakoby vynadali tomu klukovi...že prostě se škaredě...aaa...k Jirkovi..k Jirkovi choval...
V:...ten kluk to teda nebyl spolužák..ten co ho...
S:...to nebyl spolužák...ne ne ne...
V:jo...
S:...ono to je vlastně tak nějhak...že že...když oni jedou na ten výlet, tak to je třeba padesát dětí...
V:...jo...
S:...oni jsou...aaa...ty děti...protože tak nějakým způsobem ještě...jakoby dotovaný...tak tam třeba jedou děti, který chodili na tuhletu školu...jo...
V:hm...
S:...já nevím...já jsem se nikdy na nějak bůhví jakoby neptala...jak to chodí nebo jak to..jak to jakoby je...jo...ale ..aa..nebyl to pro něj známej kluk, se kterým by byl ve třídě...to ne...to tam fakt jede prostě...to jsou děti z celý školy...jo..kterejm ti ty rodiče víceméně..prostě zaplatěj...takže ani zas tak..teda...tam spíš jezďej bílý než černý...
V:hm...
S:...protože...ale jezďej taky tam..ty děti...ty cikánský děti...ale ne v tkový míře..jo...
V:...hm..
S:...že jich je tam minimum těch dětí...
V:...hm...
S:...no tak...ale ano...byl to prostě...byl to...kluk...aaa...prostě z jiný třídy...
V:...hm...
S:...nebo možná i z jiný školy..no..
V:hm...takže Jirka tam mě jenom cikánský spolužáky
S:...jo...
V:...jo...hm...
S:...to jako prostě jako měl a...a v pohodě..
V:...jo...
S:...protože já zase...tohle když se mě někdo jakoby ptá..tak prostě...jenom každému řkenu jenom to dobrý o tý škole...
V:hm..
S:...jo..a což je teda...jo...ona je tam asi výhoda toho, že pan ředitel vlastně taky...aaa...je v nějaký...nebo je nějakěj předseda...nějaký tý asociace...jo..takže

tam jakoby je to i tím...asi dobrý...jo že opravdu ta škola prostě je tak nějak jako dělá...nebo prostě ví kam šáhnout a ví prostě aaa..jo...

V:hm...

S:...tak to je asi....plus tady týchletý školy...

V:hm...

S:...nebo asi jakoby nějaká mimoškolní činnost...nebo cokoliv...ale fakt..fakt jsou tam učitelé...nebo po tom i na tý praktický škole nebo co...který aaa...k těm dětem prostě mají blízko...

V:hm...

S:...protože fakt jsou tam děti který...aaa...jsou jakoby hodně postižený...

V:hm...

S:...jsou tam různý děti...

V:hm hm...co se změnilo takhle oproti tý...bejvalý základce...tý (jméno první školy)...po tom přestupu vlastně na tu praktickou...

S:...hm...změnilo...jakoby změnilo se to, že tady už pak jakoby byl...aaa...na...v prostředí kde...který je natyhleťty děti jako hendikepovaný...připravený...

V:hm...

S:...tam na tý...na tý normální... to v podstatě bylo, protože to byla dyslektická...tak jako by...aaa...tam opravdu chodili jenom děti, který měly nějaké...hendikep...v psaní...se čtením, psaním...nebo s počítáním, ale jako mentálně...byly prostě v pohodě...

V:...hm...

S:...jo...takže tady...tady už byl jakoby vidět rozdíl, že tadytáhleta škola je zaměřená na děti, který maj nějaké hendikep...

V:hm...v čem to bylo právě jako jak říkáte, že už na to byli jako zaměřený...jako...

S:...no...asi...asi jakoby v přístu...přístupem (vážavě)...přístupem těch vyučujících nebo prostě...tady...tady všichni vlastně...protože tady choděj vlastně...tady...my jsme tuhle školu...si ne zvolili hned od začátku...protože to bylo jakoby ve mě...

V:hm...

S:... že já jsem neměla zkousnuto to, že máme nějaký větší hendikep...

V:jo...

S:...že jo...tak my jsme vybrali víceméně normální školu...tady do týchletý školy...Jirka nechodil...jo

V:...hm...

S:...ale asi kdyby...kdyby...aaa...třeba...aaa...nechodil na ten první stupeň ještě ten autistický kluk...ten Pepa ...a nedostal...nedostal toho asistenta...

V:hm...

S:jo...tak možná už jsme vlastně, třeba do tý čtvrtý třídy...začli prostě opravdu hledat školu...

V:jo...

S:...která je zaměřená na...tenhle ten hendikep...aaa

V:...hm...

S:...na tý základce a asi by mě i ta škola...

V:hm...

S:...jo...ale protože se to vyřešilo...tím asistentem...ta škola mě netlačila do toho abysme změnili třeba už od té třídě...

V:hm...

S:...třídy...aaa...prostě tu školu...

V:hm hm ...

S:...ale potom vlastně jakoby od toho...aa...od toho druhého stupně...to už mi vlastně bylo řečeno...že už...tady..tady už by Jirka prostě do téhle školy chodit nemohl proto jsme začali hledat...aaa...tu jinou školu...

V:hm...a to vám bylo řečeno kým...

S:...aaa...no bylo to nějak jakoby...vy...vyznělo tak nějak vlastně to bylo třeba na třídních shůzkách...nebo s třídní paní učitelkou jsme se tady o tomhleto...jakoby...to tak nějak vzešlo jakoby v průběhu..prostě jo...že...že...jsme řešili že on má tenhleto problém a že tady tahle škola opravdu není pro něj...ale to nebyl žádným násilným...jkoby že to bylo prostě jakoby v pohodě...a my jsme se prostě zaměřili na to...a našli jsme tu správnou školu pro něj, která by mu vyhovovala...jo...takže...aaa...asi to bylo i daný tím...že...že prosě oni mu nejsou schopný dát tu péči, kterou by měl teda prostě...aa..v tý praktický škole no...

V:hm...

S:...to jsme po tom jakoby začli hledat...vlastně já nevím...třeba od pololetí..aa...tý pátý třídy...

V:hm...

S:...kdy jsem se tomu nějak intenzivnějš teda prostě věnovala a hledala jsem...

V:hm...

S:...a chodila jsem a jako...(zasměje se)...

V:hm...

S:...takový...internet známý a doporučení jo...takže fakt jako..aaa...jsem toho docela prošla jakoby dost...jo...

V:hm...

S:...než jsem...než jsme teda vybrali..aa...a stejně sem vnitřně..nebyla jakoby...jsem si říkala no tak nevím jestli jsem zvolila nebo nezvolila...

V:hm...

S:...jakoby správně...jestli to bylo...no ale prostě udělala jsem to...a bylo to s...byl to dobrej...dobrej krok...ale je fakt že prostě jsem teda ještě byla jakoby...aaa...to jsem taková k tomu se přiznám...že mám kolem sebe nějaké kamarádky, které se zaobírají třeba...aaa...nějakejma alternacema...

V:hm...

S:...a já jsem s nima prostě tadytohleto řešila...protože když jsem třeba (zasměje se)...vybrala tuhleto školu...tak jsem třeba s tou Renatou řešila to, jestli jsem vybrala správně...a když ona mi řekla, že jí to tam vyšlo...a prostě to je jedno to co dělá...tak...tak to byl...bylo pro mě jakoby taky jeden takovej...co mi jakoby pomohlo...v tom rozhodování, že dělám...že dělám správně...a musím říct, že jako...jo...já tadytyhle ty lidi беру jakoby v uvozovkách..jo...protože to jsou svým způsobem jakoby...nejsou žádný psychologové ale oni vědí prostě, že člověk jde za nima s nějakým problémem...prostě...aaa...a prostě ten problém s někým prostě řešit...jo takže....

V:hm...

S:...člověk...každej potřebuje nějakou tu vrhu, ať už je to psycholog nebo kdokoliv to prostě je...když je nějaký problém...tak prostě jde za někým..ví že svým způsobem...aaa...ho až tolik jakoby neobtěžuje...protože pořád s někým s tím svym okolím řešíte nějaký ten problém furt...a prostě každej má problém, že jo tak ještě, že se má zatěžovat s cizím problémem, tak svym způsobem po nějaký době člověk začne ty lidi obtěžovat...to jsou moje pocity...

V:...hm...

S:...to tak nemusí třeba bejt...ale prostě já ten pocit mám...že to lepší...to řešit s někým jiným...takže já se uchyluju k těmhle těm věcem (hm)...

V:hm...

S:...a...prostě mě to taky...protože člověk během toho života potřebuje řešit určitý věci...a...takže i tady tohleto jakoby bylo pro mě trošinku taky jako i nějaká pomoc, že jsem prostě i s touhleto kamarádkou, která se zaobírá nějaký rejky a takovýhle věci...

V:hm...

S:...tak s tou...jsem s ní zjišťovala, jestli jsem vybrala tu školu...tak jsme řešili, jestli jsem teda vybrala správně jo...

V:hm...to vám teda řekla že...

S:...jo jako tak prostě...jako je že...že tam prostě vyšlo...že jo...že tahle škola je zvolená dobře...a to jsem ale nedělala...že třeba ve školce nebo na tom prvním stupni jsem nedělala...to až potom nějak...když jsme měnili zprvní na ten druhé stupeň...tak to jsem s ní teda řešila...

V:hm...hm...aaa...jak...jaký jsou tady učitelé...nebo jaký tam byli na té základce...v té praktický...

S:...jo tady...tady fakt už jsou jakoby...aaa...tady na té praktický škole jsou...jsou...aaa...učitelé, který...aaa...se prostě těmahle těma jakoby jinejma dětma problé...hendikepovanejma dětma zaobíraj...

V:...hm...

S:...tak jako jo...ty vědí, co dělaj...ty...ty ten přístup k těm dětem maj...

V:hm...

S:...to já nevim...prostě fakt jako určitě...

V:hm...

S:...tam si myslim jsou jenom (začne se smát) jenom ty nejlepší vyučující...

V:hm...jaký je to tady...vy ste mluvila o tom jaký to bylo na té první škole s tím učením...jaký je to tady vlastně...

S:...tady no...tak jako myslíte...

V:...nebo myslim na to druhym stupni když přešel jaký to bylo teda...

S:...na to druhym stupni...no to bylo...docela my jsme až bůhví jakej...když jsem prostě potřebovala...prostě řešit nějaký problém, tak jsem za tím dotyčným...prostě...aaa...šla...ale víceméně se to týkalo...nejvíc jakoby...třeba aaa...češtiny...nebo matiky...a to ostatní...vlastně ty ostatní předměty...to bylo tak nějak že...on to vždycky měl jakoby...že ne ústní projev...že by ho někdo vyvolal...a prostě někde něco povídal...to...to jo...ale oni věděli prostě...že...mu musí pokládat otázky a on na tu určitou otázku jim odpoví...ne že by prostě se někam postavil...paní učitelka mu řekla...no teď...teď nám vykládej o tomhleto...jo...tak to jako ne...oni...oni přesně pak jakoby věděli...co s nim...co s nim mají dělat...

V:hm...

S:...jo...že prostě on sám...až bude vyvolaný...tak...aa...prostě sám mluvit nebude...

V:hm...

S:...takže vždycky jakoby nějaký to zkoušení a to samý je...i třeba to bylo po tom, když třeba v osmičce v devítce že to byli třeba ty formy nějakých těch testů...kdy on třeba si měl vybrat...já nevim ze tří otázek a měl to abc...že jo a měl zvolit tu správnou odpověď...takže...vždycky...vždycky asi všechno bylo jakoby ke kladu toho...toho Jirky...prostě...já ani nevim jak ostatní...jakoby ale tadytohleto...tady nebyl žádný problém...nebo že by jsem musela něco řešit...

V:hm...

S:...prostě že něco je špatně vy ste na něj prostě zlý a až...dělejte to s nim jinak..ne...

V:...jasně

S:...ani jakoby...no..nebylo...vždycky...vždycky prostě ten vyučující věděl, co s nim má dělat...

V:hm...

S:...jak prostě se jim zaobírat a co s nim dělá ta...

V:...hm...

S:...jo jako to určitě...

V:hm...hm...ono už to tady padlo...

S:hm...

V:...a jak je to...jak to bylo vlastně na tom druhym stupni s těma spolužákama...jestli tam měl kamarády...nebo...jak to tam...

S:...ne ne...

V:...ne...

S:hm...ne...jako on on...on řekne, že tam...že tam má kamarády...ale že by vysloveně...aaa...chtěl, že že s někym někam pude...nebo ne ty děti byly fakt jakoby jinde prostě...

V:...hm...

S:...fakt jako jinde...

V:hm..

S:...co se týče kouření a takový...co teda na něj jakoby (směje se) mělo negativní vliv...teda musím říct...já nevím jak je to na normálních základních školách..ale co se týče teda takového vybraného slovníku...

V:...hm..

S:...tak to musím říct, že někdy od tý osmý třídy...se tam najednou začly objevovat fakt slova, který...který doma absolutně...ale asi je to normální (zasměje se)...asi je tohleto nomrální...já to ne...ale jako fakt někdy jsem si řikala "pane bože"...takže...aaa...no...tak prostě tady tohleto...ale to asi by mohlo i na normální...na normální základní škole...

V:hm...

S:...prostě...no..(zasměje se)...

V:hm...

S:...jako kamarády fakt jakoby...by prostě ne...ty kamarádi byli úplně prostě jinde...

V:hm...

S:...jako fakt jako..

V:hm...

S:...což jsem jakoby...což aaa...jsem docela jakoby zase...tady tohle toho asi možná ještě daný jakoby tímhleim, že on není problémovej nebo že se do něčeho jakoby neza...nezapojuje tak takový ty negace..to se u něj teda neprojevuje..jo...aby najednou třeba začal kouřit, což je utěch dětí asi docela jakoby normální...nevím jak je to na normálních základních školách, ale tady...tady u těchhle dětí teda fakt jako musím říct...

V:hm...

S:hm...jo...nebo že ty děti nechoděj...ach...já nevím jak mám říct ...jakoby do školy...nebo že ta škola jim je jakoby úplně ukradená...

V:hm...

S:...což asi jakoby prostě...holt to maj v sobě ale prost' holt ty...takový jsou jejich rodiče...tak těžko člověk může chtít, že prostě..ty děti budou jiný když ty rodiče nejsou takový...

V:hm...

S:...jako asi jsou tam...jako tam vlastně s nim chodil jeden kluk do třídy, co bylo...ale ty ostatní byly takový...nevím no...prostě...

V:...jeden...

S:...jeden kluk...tam bylo..bylo vidět že je jakoby inteligentně...aaa...jakoby...jakoby líp...než ty ostatní...ostatní děti...tenhle se snad...předpokládám snad šel i někam učit...

V:hm...

S:...ale jinak ostatní děti...mám pocit, že snad ani šly, že vyšly základní školu...a tím to pro ty rodiče jakoby haslo...

V:hm...

S: ale kamarády na tom druhým stupni neměl...jo jako měl že...že když prosdtě šel do školy...tak oni ho oslovili a řekli mu ahoj...tak on jim odpovéděl, ale že by se tím nějakým způsobem chtěl jakoby družít...aaa...to mezi ně absolutně nezapad...joo

V:jo...

S: a to asi to bude mít prostě jakoby vždycky...

V:hm...

S:...jo..jakože ...že prostě...aaa...protože...že to teď možná až teď teprve...

V:hm...

S:...na tý praktický škole...tam jsou ...aaa...jakoby víc jakoby ty hendikepovaný děti...

V:...hm...

S:...takže...teď jakoby možná...ale i...ani tak jakoby nemluví...že by si s někým...nějak jakoby chtěl kamarádit...jenom prostě řekně, že tam je kamarádka...ale on to řekne kamarádka...ale spíš je to jakoby spolužačka...jo...nebo kamarád, že to je spolužák...

V:hm...

S:...jo...ale...jako s nikým...jakoby ze třídy...jako že by řekl...hele tak já puđu...jakoby někam s někým...ale možná je to zase tím, že jsou tam třeba víc hendikepovaný děti...aaa...než je třeba...než je třeba Jirka...

V:...jo...

S:...jo..že maj..že maj větší problém no...

V:hm...

S:...ale jako s nikým se fakt jakoby nekamarádí...o nikým...nikom nemluví jakoby víc...jo...že...

V:hm hm ...

S:...to není...to spíš jako že má...jakoby...to...to když mluví...tak mluví třeba o svým bratranci o Markovi...nebo...máme ještě...tak...protože se vlastně kluci znají jakoby od mala...vlastně jako...to je třeba Jáchym...ale ale ..ten nemá žádný hendikep...ten kluk...ten půjde teď na gymnázium...ale protože se znají od mala...ví jak je Jirka je...tak prostě Jáchym je schopnej... do určitý míry se s Jáchymem...nějak jakoby zapjovat...ale stejně zase musím říct, že ten vůdčí je Jáchym a řekne hele...když jsme byli na dovolený...pojď do bazénu...nebo prostě tady tohleco...ale vždycky...nikdy není ten Jirka, že by řekl "hele pojď jdeme něco dělat"...nebo...to prostě nikdy nebude...

V:hm...

S:...to prostě...je mu vyhovuje...já nevím...jestli mu vyhovuje ten jeho svět nebo jak to je...

V:...hm...

S:...samozřejmě asi by bylo lepší kdyby byl komunikativnější...ale to on není a asi nikdy nebude...

V:jo jo

S:...ale fakt jako kamarády jako takový ze školy nemá...

V:hm hm...

S:...jako s každým se pozdraví...ten kdo ho...ale není to že by...že by on...aaa....že by on někoho zdravil...vždycky je to že někomu řekne ahoj Jirko a on odpoví ahoj...

V:hm...

S: aaa....to prostě nemá...vždycky musí být někdo, kdo ho nějakým způsobem někam natáhne...něco mu řekne...nějak to...on nikdy tak nebude...

V:hm...

Přepis rozhovoru s paní M.

V: A vy jste teda říkala že to je třetí...

M:...třetí škola...

V:Hm...Pěti třetí škola...s tím, že nastoupila teda po vodkladu... kterej měla vlastně zaviněnej epileptickéjma záchvatama tak šla do školy od sedmy, byť je rozená z kraje července. Aaa... Tam jsme teda vydrželi díky... hrozně hodný, mladý, mladý pani učitelce, která vlastně po druhym ročníku otěhotněla a šla na mateřskou...

V: Hm, hm...

M: ...protože dětí bylo ve třídě pětáctřicet a byla tam spousta dětí, který měli tu... specifickou poruchu učení, to SPU.

V: Hm, hm...

M: Byly tam děti, který prostě vůbec nestíhali učivo, byly tam děti asociální, který vůbec neuměli malovat....

V: Hmm, hmm...

M: Prostě pani učitelka sama to nezvládala a Pěťa se prostě cejtla jako outsider...

V: Hm, hm...

M: ...a takhle malinká...prostě začali takový ty problémy já jsem hloupá, já jsem úplně k ničemu, já jsem úplně na nic. A doporučila nás, ee... sem na do školy pro tělesně postižený.

V: Éhhhh....

M: Ale bohužel, ten rok, co jsme jako žádali o Pěťej přestup do školy tak souhlas nám poskytovala souhlas ještě stará pani ředitelka.

V: Hm, hm...

M: Která byla vystřídaná, za novou ředitelku, která tam vydržela jenom tři roky

V:hm...

M:... a jenom asi díky tomu, že byl obrovskej odliv dětí, stávajících, ze školy tak prostě asi magistrát, pod kterej tady škola spadala tady na druhý škole tak byla ředitelka odejita nebo jestli šla do důchodu.

V: Aha

M: A tam jsme teda byly strašně hrubě nespokojený...

V:...hm...

M:...bylo fajn že teda byla malá třída, bylo málo dětí ale co se jako týká teda jako pedagogickýho sboru tak to byla katastrofa. Tam jedinej rok, myslim pátou třídu měla Pěťa, strašně velký štěstí na pani učitelku, tu teda klidně budu jmenovat, pani učitelka Janová...

V:...hm

M:...která přes dvacet let učila právě po practivejch školách. A dostala nabídku aby přestoupila sem a že snad právě i stěhovali blíž do centra, aby to neměla tak daleko.

V:hm...

M:...a to si myslím , že to byl pedagog prostě na svém místě...

V: Hm, hm...

M: Víím, že hodně učitelů na školách že si jako dost stěžovali, že rodiče nespoupracujkou, nezájem rodičů o to jak dítě prospívá....třídni schůzky, dneska už se to vlasntě všechno řeší jenom individuálně....

V:hm...

M:...žádný povinný sezení v lavicích a takový... Takže... No a ta paní učitelka Janová byla skvělá... S tím, že ještě ta původní paní ředitelka nám slíbila, že mají na škole pedagogicko-psychologický centrum a Pěťa dostala doporučení, aby měla svůj vlastní učební plán...

V:hm...

M:...že chápe, ale chápe pomalejš. Tudíž, prostě musí, aby zvládla to svoje co má...

V:hm...

M:...aby si nepřipadala jak outsider. Takže za celý ty dva roky, co tam chodila...nebyla ani čárka...

V:hm...

M:...jo. V životě tam nebyla se podívat, ani nevěděla kdo to pedagogický centrum vede. Zažila tam teda vošklivou šikanu, kdy se tohle všechno řešilo u ředitelky. Tak jsem samozřejmě teda na tohle taky upozornila, že mají ve třídě teda nevím, bylo jcih tam myslím 8, s tím, z toho teda jedny dvojčata odešli takže 6

V: Hm..

M: ... z toho tam měli jednoho klučinu autistu a ten malo jako vlastního asistenta...

V:hm...

M:... ale víím zase, že te i ta asistentka nebyla zas tak vytížená, ta po tom taky ze školy odešla, prože se necítila naplněná. Tak jsem říkala tak jak se vedení školy rozhodovalo kdyby se chvíly věnovala Pěťe a chvíly tomu malýmu klučinovi, tak jako asi by bylo taky o něčem jiným...

V: Hmm...

M:Prostě u Pěti se to čím dál tím víc zhoršovalo, taková ta nesebedůvěra aaa...prostě hrozný....

V:hm...

M:...aaa pak tomu teda nasadila ředitelka korunu, kdy Pěťu osobně nachodbě oslovila, jestli s nima pojedje do Itálie,

V:hm...

M: Z kraje září. No a Pěťa přišla domů, svítila jak žárovka s tím, že pojedje se školou do Itálie. Přinesla mi přihlášku všechno...já to vyplnila. Nechala jsem za stovku potvrdit teda neurologem, za stovku naší dětskou lékařkou... A tři dny před odjezdem mi volá ředitelka vzhledem k tomu, že Pěťa trpí na záchvatový onemocnění tak nikam nepojede.

V:hm...

M:...takže mi ještě dělali rychle pas, všecko. Tak říkám, že ředitelka je teda... Absolutní asociální člověk, nedokážu pochopit, jak mohla přes 20 let dělat v pedagogický poradně, údajně...

V:hm...

M:...Takže to byl člověk fakt ošklivej, nevím vůbec jak mohla pracovat s dětma.

V: Hm..

M: Takže tohle bylo to poslední. No a vlasntě ze dne na den já nevím jestli to bylo z 5. na 6. října, jsem volala panu řediteli do praktický školy

V:hm...

M:...a domluvila si s ním teda osobní schůzku, že máme teda takový sproblémy a že já teda nehodlám jako dál tady jako školu podporovat tady na tý druhý škole a nechci aby tam holka už chodila a ... jako s panem ředitelem jako to setkání bylo velice pozitivní, měla jsem z něj hrozně dobrej pocit, takže jsme si plácli a opravdu Pét'a byla 5. října ve škole a 6. už šla do nový...

V:hm...

M... A ředitele jsem to jenom zavolala s tím, jestli jí mám něco podepsat a tak říkala že ne...

V:Hm...

M:...Takže jako prostě... takový fakt docela zvláštní...

V: Hmm, hmm...

M: No a co se týká tady tedy školy tak Pétino seběvědomí teda vzrostlo abnormálně. Jednak je to daný i věkem, protože je jí 14... A... co teda chválím a obdivuju tak to jsou tam teda všichni pedagogové, do jednoho...

V: Hmm...

M: Mají skvělýho třídního, i ty učitelky...teďka je vlastně ze školou na horách... jelo tam 14 dětí ale to už byly ty z těch strašich ročníků z tý praktický školy, jakoby tý střední jo...

V:...hm

M:...Takže tam jsou i dvacetiletý, jednadvacetiletý děcka. Který jsou, ale já nevím, jeden klučina ten je myslim mongolíček, pak jsou tam nějaký děcka po mozkových obrnách...a že tam se vyučuje tomu...aby dokázali bejt soběstačn, v domácnosti aby se nebáli vzít hřebík a kladivo do ruky, aby si uměli něco uvařit a takový jo že...

V:...hm...

M:takže I tohle obdivuju, ale co je teda šílený, tak jsou ty Rómové...

V:hm...

M:...Nejsem žádněj rasista, máme romy v baráku, já chodila s romkou do třídy na základní škole.... nehážu všechny do jednoho pytle ale to jenom i co zaslechnu jako od těch učitelů....

V:hm...

M:... to je...to je šílený.

V: Jakou zkušenosti s tím máte..nebo v čem to je?

M:.... Zase budu mluvit šikana. Jenom způsob jednání, co oni si dovolí k těm učitelům, jak choděj za školu, fetujou, kouřej... prostě Pétě tam ukradli v březnu mobil před školou, ale jsou to děti, nebo konkrétně tenhle případ, jak jí ukradli ten mobil, tak je to vlastně jako bejvalá žákyně ale bylo jí 15 pryč takže devítka už nedodělala, prostě nějak rodiče,já nevím jestli je to vůbec možný, že už jí bylo 15 a že do školy prostě chodit nebude...má občanku...

V:hm...

M:... a... tak jí jako rodiče uvolnili... No a začala jako asi nějakou partu, fety, vykrádačky a já nevím co všechno. No a skončilo to v polepšovně, nebo nějakym v ústavu pro tyhlety mladistvý, odkud utekla a je na útěku... Neustále, od března...

V: Hm...

M:...Protože policajti se mi neozvali...no a stála před školou a Pét'a jí neznala teda... Před školou...a kolik je hodin no a Pét'a vytáhla mobil, protože hodinky nenesí a oni jí ho vytrhli z ruky..že jo....

V:hm...

M:... a jiný...a jiný jako...třeba co maj ty holky maj ve zvyku, ale to všechno jsou jenom romky, voni si nůžkama...kružítkem oni si rejou ale do krve do kůž, aby vypadali jako podžežaný jo...

V: Jako sami sobě?

M: Noo...

V:hm...

M:... a že prej mají nervy, že jsou depresivní.... Jako rozumíte mi...jako to prostředí, zase pro tu naši holku, mi v tomhle přijde úplně hrozný...jo... a ona je opravdu teda ve třídě jediná bílá holka a ještě dva bílý kluci...

V:hm...

M:je jich ve třídě 16... 15, 15... no a zbytek Rómové...

V: Hm... A v tom jak to vnímáte teda jako..

M: Je to špatně.

V:jo

M: Že jako já si myslím, že tam nemusej bejt, jako myslim se že do tý praktický školy, nebo dneska už to teda není ani ta praktická... (kašel) . Že by opravdu spíš měli chodit děcka, který opravdu maj ty problémy s učením, ať to jsou disgrafici nebo maj ty vícečetný vady, ať je to SPU, dysgrafik, dyslektik, jo prostě tyhle vady, kde prostě potřebujou míň těch dětí ve třídě,že je jasný, že učitelka by takovejhlhle 30 dětí nezvládla, nebo učitel že jo...

V: Hm..

M: Ale tam si myslím, že je to prostě pohodlnost a lenost těch rodičů, u těch romskejch dětí...

V:hm

M:Že si myslim, že hloupý určitě ... nebo hloupý... prostě aby jim všem učení nešlo, to si myslim že je blbost

V:hm...

S:... tam prostě převažuje ta lenost, no...

V: Mh, hm... Už jste řekla, co je ten vlastně ten příběh... Mě tam jenom napadaj nějaký věci, v souvislosti s tím, že bych se doptal...

M: Určitě...

V: Jenom abych si to ujasnil, tak vlastně Vaše Pét'a začínala na základce v ...

M: (jméno běžné školy).

V: Jo, a tam byla...

M: Dva roky

V: Dva roky, aha

M: A tam bylo fajn... Já jsem říkala že vždycky byla taková citlivka, že teda to slovní ohodnocení a takový jako jo že bylo důležitý.

V:hm...

S:...No ale prostě pak jsme se domluvily s paní učitelkou, že prostě Pét'a nezvládá jak nemůže

V:hm

S: jo, že i brečí ve škole, ty děti se jí smějou, měli třeba ve třídě klučíka a ten mastil sudoku, on, ale... Šestiletej kluk

V:hm...

S:... a on vám z hlavy spočítal prostě, já nevím 10785*166, jo...

V:hm

S: Ale nenamaloval sluníčko...

V: Hm...

M: Ten vůbec v životě nadržel pastelku,

V:hm hm

S: jooo... Takže zase děti, který maj takovýhle poruchy jo...

V:hm hm

S:Čeština mu dělala problémy, psaní, ale matika prostě, to byl hvězda...

V: Hm... Jo, jo, hm... A Pét'a nastoupil v kolika letech?

M: V sedmi,

V:v sedmi

M:to měla ten odklad. Takže šla od sedmi, nastoupila do tý (jméno běžné školy) a tam byla teda dva roky no...

V: A tu jste si vybrali proč tu (původní běžná ZŠ)?

M: No právě kvůli tomu slovnímu ohodnocení a ještě tam šla vlastně ze školky Pétina kamarádka, takže jako holky aby byly teda spolu no, že nikoho neznali. No, tam jsme měli teda štěstí na paní učitelku Launerovou a tím to vlastně pak skončilo no, že jsme se teda rozloučily v dobrým., ale.. I jako kroužky tam fungovaly, hodně Pét'a se tam naučila.

V:hm

M:...Na tu jemnou motoriku, kterou potřebovala podpořit, tam třeba dělala růžového patnera, koráلكovýho...to byla myslim, no to byla v první třídě, to dělala tátovi k narozeninám.

V:hm moc hezký hm

M: Takže...Tam jako myslím si, že by to bylo dobrý. Tam, oni měli teda ty učitelé teda, respektivě jinýho jsem tam nepoznala, než tu paní učitelku Janu, ten individuální přístup k těm dětem vona měla.

V:hm hm

M: Jo, ale myslím si že toho na ní bylo hrozně moc, jo. 35 dětí ve třídě a každé jinéj.

V:jo

M: že ona říká, takový to zdravý jádro, který se chce naučit tak dvořilo 10,15 dětí azbytek prostě byly děcka, který nestíhali, měli prostě různý problémy, různý poruchy...

V: hm hm A... Vy jste říkala, že s tou jemnou motorikou, že tam to pomohlo

M: No protože ona Peťulka dostala ve třech a půl letech, nikdo do dneškaneví proč a jak, epileptickej záchvat, pak měla ještě tři a... během půlroku prodělala dva záněty mozku, nejdřív po neštovicích a půlroku na to dostala virovou meningoencefalitidu (hm), kde prostě dva dny přes čtyřcýtky horečky, nebyla vůbec při smyslech, jako to bylo hodně zoufalý jo... takže to, co ten její mozek, asi dostal za ucho během tak krátký doby si nikdo z nás asi neumí ani představit.

V: Jono... Hmm... Eeee... tady mám ty otázky jako vlastně, na ten zákla...

M: Jo, Klidně se ptejte.

V: Ale to už jste řekla... Mě by zajímalo možná, už jste to trošku naťukla s tím učením, na tý původní v tý (jméno běžné ZŠ), jak to tam bylo u Peti?

M: No ona jako první, druhá třída vlastně ta první třída je vůbec ta nejdůležitější žejo, to si člověk nese celej život, protože tam se učí vlastně číst, psát, počítat, takový vůbec ty základy, umět se učit a takový... A na to jsme měli teda fakt štěstí.(hm hm) No a v tý druhý třídě už to tam začalo jakoby kolísat, měla normální učebnice, všechno jako, ale dělala jí právě, dělala problém to psaní... My jsme pak ještě jezdili asi čtyři roky do (institute pracující s dětma se speciálníma vzdělávacíma potřebama), k paní Jelenový, že to je vlastně jako pro všechny děti z dys-funkcema,.

V:hm

S:...Ao na měla právě speciální pedagogiku a Pét'a prostě, nebo ona to teda do dneška má, nadržuje tužku jak má, jo, správně by se měla tužka držet takto, (ukazuje)

V:jo jo

S:což umí málokdo. Takže většinou píšeme takhle, což je špatně,

V:hm hm

S: jo... Naše Pěťa, jako ta nejradši drží tu tužku takhle,

V:hm hm

S: jo, a teď píše. Takže jako s tím jsme měli problémy, ale teď už má tu ruku vypsanou, je v osmičce, takže s tímhle. Takže i ty korálky a díky té epilepsii se jí hrozně ty ruce klepou, do dneška.

V:hm hm

S: Že má takový ruce brebtavý. Takže, tam ten začátek byl úžasnej, hrozně měl hezkej vztah k paní učitelce, tu měla fakt ráda,

V:hm

S:no a nechtělo se jí od Jany no. Tak jediný co bylo, že teda když jsem řekla, jsem řekla, že čekám miminko a že stejně na škole skončí, tak jí to pak líto už nebylo. Že jak říkám, že se cítila jako outsider, děti tam žádný kamarády neměla. Z kraje ňák tu jednu holčinu, ale to bylo do té doby, než zjistila snad, že je vegetarián, nebo nějaký takovejhle problém. No mamí, vona nejí maso, jo. Ale přitom Pěťa když měla třeba chleba se šunkou tak chtěla kousnout jo,

V:hm

M: tak nevím. (usměje se)

V: Hm, hm...

M: No prostě no, ale to byly špuntíci no... No... Přejít tady na tu druhou školu, jako na to jsem se těšila, protože tam měli vlastně stejný učebnice, všechno, ale byla to specializovaná škola pro ty tělesně potížený děti (...). Jako ta škola tam byla vedena perfektně, protože, eee, během toho prvního roku, co vlastně tam Pěťa nastoupila, už bohužel teda k téhle nové ředitelce, tak, eee, odešlo hodně učitelek tam odsad'.

V: Od té?

M: od té ředitelky, co tam byla, když Pěťa nastoupila no...

V: Hm...

M: A to bylo neštěstí že tam tuhle babu vůbec dali.

V: Hm...Na téhle škole, tam jste se dostala...

M: Po telefonu. Prostě já už jsem byla zoufalá, říkala jsem ještě sem do Jana Masaryka tam je snad nějaká soukromá škola, ale říkala jsem já přece nebudu za základní školu platit,

V:hm

M:jo, no to mi přišlo už fakt ujetý. Zase co jsem člyšela reference od známých maminek ještě ze školky který měli vlastně tenkrát už děti ve škole že tam taky nějaká šikana byla, pak jsem koukala i na stránky jako záznamy, že neustále se jedná o vyloučený nějakýho žáka. Jsem si říkala, na to že je to soukromá škola, jasně no, tak když rodiče platí, tak asi vzít musí takovýdle dítě, ale nevím no. Víím, že s vyloučením žáků jsou velký problémy no,

V:hm hm

M: na té základce.

V: Jako s vyloučením ze školy, bebo jo takhle. Na tom to Jana Masaryka

M:no

V:hm

M: Ale víím, že i tady, tam Pěťa od toho kluka byla teda hodně šikanovaná, těch modřin po těle a to, to už jsem teda...Jak jsme byli, to jsme byly i s manželem jako té u ředitelky, že teda ne a že teda prostě pod... sepíšeme petici a nechám to podepsat prostě aspon teda učitelama, který toho kluka vyučijou,

V:hm

M:... dyt to musej do háje vidět, že od toho tam učitelé přece během toho jsou.

V:hm

M:...tam třeba vůbec nefungoval dozor na chodbách.

V:hm...

M:Já jsem říkala, jak je možný, že když jsou tam nevidomý děti, já nevím, je to čtyřposchodová nebo pětioschodová budova všude se chodí po schodech, klíče mají jenom učitelé.

V:hm

M: Tak jako kdyby nějaký nevidomí dítě spadlo nebo prostě udělalo si uraz jaktože není dozor na chodbách

V:hm

M: jo, o přestávce... To jako, no...Tak tam to teda bylo ošklivý u ředitelky tenkrát,

V:hm...

M:...jsem se tam rozčílila no.

V:A jak to teda probíhalo?

M: No a pak se teda nějakým záhadným způsobem podařilo vyloučit toho žáka, ale tam jako byl problém to, že matka teda byla feták, bez práce a bez střechy nad hlavou, tak je nějak upíchlý do azylového domu, ta městská část, v který oni bydleli, já nevím jestli na osmičce myslím říkala tenkrát třídní a... Pak teda na základě toho ho mohli vyloučit a on prostě do školy, on neměl to tělesný postižení,

V:hm

M: ona už to byla několikátá škola tady, odkad' ho taky vyloučily. Já nevím jestli druhá, nebo třetí škola. No a ten rok vlastně co měli tu pani učitelku, já už ani nevím jak se jmenovala, tak ta se nervově zhroutila po ukončení tý čtvrtý třídy no.

V: Hm, hm... Tam to bylo s tím učením jak?

M: Tady...tady by to bylo dobrý, ale tam prostě byly kladený nároky jako na ZŠ klasický.

V:hm...

M:jo...a to že Pěťa měla deset posudků, ještě i od toho od tý paní Jelenový, co jsem nosila zprávy, jak je šíleně důležitý ten přístup, to známkování,

V:hm

M: ten individuální učební plán, ještě jsem to platila ještě v tý Jelenový aby mi to teda zase pro tu školu dala. A zase se nic nedělo že jo,

V: hm

M:... pedagogicko-psychologický centrum tam sice maj, maj to na baráku jako ceduli velikou, ale prostě nic nefunguje.

V:hm hm

M:Jestli to funguje ted, nevím, ale vim že už tam ředitelka není. A zase zpátky, říkám si, půlka osmičky je za ní, ten rok už to tam nějak doklepe. Ale nepřecházelo se mi na tu školu s dobrým pocitem z jednoho prostýho důvodu, že bude Pěťa po ukončení tý základní školy tady na praktický hledat dobře uplatnění. Je jasný, že teda nějaký učební obor, protože tam oni opravdu, tam to učivo tam je, Pěťa vlastně to co uměla,tady se dělali větný rozbory, ženskej mužskej rod ve čtvrtý třídě, ted to berou v osmičce jo.

V:hm

M: A větný rozbory teda vůbec nedělaj, podmět, přísudek a takovýhle to vůbec. Tam jenom rody a aby věděli v přičestí minulém věděli jaký to je rod.

(telefonický rozhovor matky s dcerou)

V: aa.. když jste mluvila o těch nárocích na tý, e, na tý druhý škole, jak se to vlastně měnilo ty nároky,...jak se... v průběhu toho studia tý Pěti

M: Tam právě on žádnéj individuální přístup nebyl, vůbec nebyl...

V:hm

M:a Oni tam měli teda opravdu co předmět, to učitele, už od toho prvního stupně.

V:hm

M:Třídní měli jen jako třídní a tuším, že je měla jenom na češtinu.

V:hm

Na matematiku jinej, a to... Všichni věděli a museli to brát, dyt maj pedagogický rady a já nevím co všechno, ale prostě nikdo na to nebral zřetel. A jako mě to pak až uráželo, když jsem přišla na třídní schůzku a, no ta vaše holka teda není žádnéj lůmen. A jako prostě vůbec mi nepřipadalo, že mluvím s nějakým člověkem, kterej má něco společného s pedagogickou, asi tak bych Vám to řekla, jo...

V:hm

M: Prostě to by hrozný, tam byla skvadra azura, tam ten sbor, kromě tý paní učitelky Janový, kterou měla Pěťa v tý patý třídě.

V: Takže tam ty učitelé, byly...

M: Mhmm... Věkově rozdílní,

V:hm

M: ach... Mladý teda žádný ne, to byly všechno tak ty ženský okolo tý padesátky a pak důchodkyně.

V: Jojo. A jaký teda byly? Vy Jste říkala že tam...

M: No, právě že tam... to právě nevím, jak bych vám to popsala. Prostě to byly prostě ženský kantorky, jak já si pamatuju ze svého dětství jo...

V:hm

M: Prostě budeš, poslouchat, budeš se učit, neumíš, za pět, sednout. Nikdo se s váma nepáral žejo.

V:hm

M: A to samý bylo tady jako, speciální, pedagogická, jako speciální škola pro tělesně postižený ... Jo ale učebnice měly ty děcka jak říkám úplně stejný jako v tý první škole.

V:jo...takže tam se jelo

M:Tam se jelo opravdu podle ZŠ jako takový s tím, že tam měli právě různý vychytávky a že jich bylo míň ve třídě a tak

V:hm

M: No, ale jinak jako teda...no jak za komunistů...

V: Hm... A Pěťa je na tom jak s tím tělesným...?

M: Jako právě, že to bylo přes tu domluvu s tou bejvalou paní ředitelkou, že samozřejmě, že žáky berou, že jako... Jsou malotřídní, že já nevím oni měli limit nevím snad do patnácti, nebo do šestnácti (váhavě)... Žáků ve třídě, a že jako určitě teď mají tu zprávu od tý paní učitelky Jany z tý první školy. Teď já jí donesla tenkrát ještě od tý paní Jelenový tu zprávu. No a že jako že určitě že samozřejmě, tak to byl takovej normální, lidskej přístup. Kde mě i tý paní ředitelce šlo o to dítě. No jenomže tam Pěťa nastoupila a v ten moment jako prostě všechno jinak...

V: Hm, hm, hm, hm... A jak se, eee, jak vlastně probíhala taková příprava na školu, takový to učení...

M: My se učily, to bylo hrozný, to bylo hrozný...to opravdu i tři hodiny denně. Odpoledně když přišla, žádná družina, žádný kroužky tady ani myslím nebyly. No a po škole rovnou domu. Domácí úkoly dostávali i v pátek. A opravdu ty dvě tři hodiny - psali jsme úkoly, vysvětlovala jsem, učili jsme se látku na druhej den nebo opakovali se třeba předměty co měli dvakrát v tejdnu, tak zase aby si to...no to bylo hrozný.

V:hm

M:jo... Tady, to úplně odpadlo.

V:hm

M: Tady jenom vždycky když víme, že budou testíky, tak hlavně dějepis, protože tam ty datumy a takový o co šlo, obrozenectví a tak zase jenom připomínám jako... Ale jinak tady se vůbec Pěťa nic neučí, všechno si pamatuje až na ten děják teda no....

V: Hm, hm... aaa...

M: Takže tam se asi jakoby našla, i když si myslím, že ona by tady na tu druhou školu dodělala...

V:hm

M:... kdyby jí bylo umožněno to co bylo všem těm pedagogům tam doporučováno (důrazně)

V:hm

M: jenomže škola se na to... raz, dva tři...

V:hm hm... vy jste byla někde v poradně s Pěťou? Kvůli těm...

M: Byly jsme v (název ulice) tuším.

V:hm

M:Tam jsme byly asi třikrát no, ale no jako to bylo to samý! Zase individuální učební plán,

V:jo

M: ind. přístup, neznámkovat, neustále chválit

V:hm

M: jo, ale to prostě nikoho nezajímalo. Papíru deset (tleskne ukáže), takhle jsem to tam nesla, povídali jsem si tam votom, bylo to k ničemu no

V:hm... A to už jste měla, když už šla do té první školy tyhle doporučení?

M: Ne, ne, ne...

V: To až potom..hm

M: To právě ještě před tím přestupem tak to jsem byla s paní ředitelkou domluvená, že tohle ještě všechno ještě jako oběháme, no.

V:hm

M:Jenomže jak říkám, nastoupily jsme, tady byla ještě Pěťa na zvykaní vlastně, myslím z kraje června před prázdninama, tak tady byla jako tejdén, chodila do týhle školy. Aby si zvykla, že šla do svojí jakoby budoucí třídy ...

V:hm

M:A, no... Takže prostě dělali jsme všechno možný a jako díky paní ředitelku a jejímu přístupu k vedení školy jako to dopadlo tak jak to dopadlo...

V: Hm, hm...

M: A tady k týhle škole fakt mám jen výhrady teda to chování těch Romů no...

V:hm hm

M:že Jako zase, zdravý Romové, který jsou asi opravdu jenom líní namýchaný prostě z děckama který maj... Prostě všelijaký možný zdravotní, psych. problémy, je to takový... hrozný jako bych řekla a obdivuju teda ty učitele, teda. Já bych to teda nedala ani je den.

V: Hm, a v čem to jako je, ten obdiv vlastně?

M: Že na to maj nervy.

V: Hm, hm, jde o tu náročnost... Se podívám... Hmmm... Vlastně už jste o tom mluvila, když byste jako řekla, eeee... Kdy jste se vlastně dozvěděli, že by mohla nastat ta situace, že by Pěťa přešla sem na tu základku praktickou? Kdy jste náč jako o tom začali...

M: To bylo ještě právě když jsme chodily do toho Prodisu

V:hm

M: k té paní Jelenový tak ta nám to jako říkala... My jsme chodily na všelijaký možný cvičení, aaaa....Ta nám to tenkrát řekla - heled'te, dejte jí na praktickou, že ona ví,

protože taky tady na tu druhou školu chodily holky, který chodily k paní Jelenový a teďkon jsou tady na praktický...

V:hm...

M:... taky tam odsad utekli. A... Buď šly sem ty děti na praktickou, ty co odešly od tý ředitelky a nebo šli na jinou školu

V:hm hm

M: Ale vím, že tam ... Já nevím jestli tam zůstalo 70 dětí

V:hm

M: to valem odcházelo.

V:hm

M: A ona hlavně kolem sebe sbírala takový ty lidi, ty podržtašky, jo. Že ona měla hrozně ráda, když jí někdo lezl do zadku, tý ředitelce

V:ta ředitalka...hm hm

M:no

V A to bylo teda, když jste...

M: V tom Prodisu tak nám řekla, že at dáme Kátu do praktický, že tam ona tam bude mezi slepejma jednookej král

V:hm

M: a že určitě se jí to sebevědomí zvedne no

V:hm

M:... což to se povedlo. No ale jak říkám, uplatnění jako potom v praktickém životě, nedělám si z toho žádný naděje jo,

V:hm

M: protože studijní typ z ní asi nikdy nevyroste žejo. Protože tady jak říkám, oni mají jen takový okrajový okruhy, aby věděli co je fyzika, co je chemie, žádný pokusy, nic se nedělá.

V:hm

M: Jak jsem mluvila, ani rozbor větnej nebo slohy aby psali ty děcka,

V:hm

M: jo, to tam prostě není no...

V:hm

M: A když vám v prostřed hodiny zfetovaná žákyně zařve "jdi do pr. ty ču." a je tam učitel, žejo.

V:hm

M:Jen tak, prostě si to vykřikne během hodiny, stímhle chodí Káta domů a říká my co se zase stalo ve škole.

V:hm

M:no a co pan učitel? No, poslal jí za dveře

V:hm

M: no... Pak zase rodiče takovejhle dětí, který teda to, tak volaj na ty učitele policajty...

V: Hm..

M: No hrozný věci...

V: Hm,, hm...

V: Opravdu ty, ty chlapy, vesměs tam jsou chlapy. A o to víc to obdivuju, že jako chlap v dnešní době, teda v tomhle státě dělat učitele za ty peníze co dostávají

V:hm

M: a ještě tohle poslouchat a řešit, to je fakt hrozný.

V: hm hm A jaký to je pro vás, když Pěťa přichází s tímhle ...

M: No jako hrozný, furt vysvětlujem, furt vysvětlujem. Tohle ne, prosím tě Káři přemýšlej chvíli jako vlastní hlavou jo, copak tohle si dovoluju já, táta, babička děda nebo vidíš někoho takhle na ulici, že by se někdo k někomu takhle choval?

V:hm hm

M: no a když "Mami, tak proč to dělaj? Já říkám, Pět'ó, oni jsou prostě jiný, oni jsou jinak mentálně založený, než my, prostě... To, no,

V: Hmmm... (ticho). Eeee... Vy jste hodně mluvila o tom jak teda jak to bejvalo na tý základce, jak to bylo s tím učením, že tam byl ten problém s tou šikanou, jak jste říkala. A jaký to bylo pro Vás když studovala přetím na tý první škole pak tady na tý druhý škole, jaký to vlastně bylo pro vás, to co... jak vona takhle...

M: Jak říkám, jako pro mě to byla dřina...

V:hm

M: protože to byla práce navíc jo... A vím, že navíc Pět'a má, teď už teda tolik ne, ale dřív když byla menší, tak hrozně těžce se soustředila,

V:hm

M: nevydržela dlouho jo, ona měla třeba deset minut kdy jako opravdu jako to, ale pak musela mít deset minut pauzu. No ale co stihnete za deset minut jo? Nenachystáte večerit, jo..., dáte práť prádlo nebo zalyjete kytky...

V:hm

M:... ale jako prostě takže fakt náročný, no.

V:hm hm

M:To bylo fakt náročný.

V: hm hm a Vy jste ještě pracovala k tomu?

M:(kývne hlavou)

V:... Jo ještě takhle... A...jaký naopak Jak pro Vás bylo... jako když ten přechod jako že Vám pak ta paní z toho, Dis...

M: z toho Prodisu

V:z toho prodisu říkala teda, jako že by mohla...

M: No jako to v nás hlodalo, já jsem to říkala jako samozřejmě, že jsme to i rozebírali s manželem ale on řekl, hele ne, nech jí na tý druhý škole. Eeee, hmm... Tohle je jako až ta poslední štace kam by mohla Pět'a jít, jako ta Praktická, no jenomže pak už to prostě nešlo, tak jsme se domluvily, hele prostě to nemá cenu, tak si domluv tu schůzku s tím ředitelem, s tím doktorem Vrbou a uvidíš no

V:hm

M: jak říkám, tam jako mi vyšly hrozně vstříc. Shodou okolností tu ředitelku a pedagogický centrum tady na tý druhý škole zná taky, tak jako se mi ani nedivil.

V:hm

M:no a...slovo dalo slovo. Tak když jsem se zeptala kdy může Pět'a nastoupit tak mi řek zejtra...

V:hm

M: no, a bylo...

V: Hm... Jste říkala hlodalo?Co tam že to ve Vás hlodalo...

M: Hlodalo no, že prostě jako mě vadilo to, že holka byla prostě hromada něstěstí

V:hm

M:jo, učení jí nešlo, tudíž co(?) - jí nebavilo

V:hm

M: já jsem byla protivná, protože jsem jí furt nutila

V:hm

M: a prostě věděla jsem, že se to musí řešit no...

V: hm Jaký to bylo pro Pět'u, vlastně tahleta cesta jako

M: No jako těšila se, že tady vodsad odejde, ale po tejdnu začala právě vo těch romskejch dětech no...

V:hm

M: Jakože děti nic nedělaj, že prostě ten jeden nebo ta jedna jde a jen tak dá vám facku, bouchne vás nebo vás srazí ze schodů. Prostě jako poruchy chování maj asi ty děcka. Tak doma je nikdo k ničemu nevede, tak já nevím no...

V:hm

M: Tam jako vidím jedinej ten problém ty Romy.

V: hm A jak to tam má jinak s těma spolužákama, jako

M: Ona se jako kamarádí s těma z tý praktický školy, což je jakoby dneska teda ta střední. jo takže ona tam má, já nevím tu jednadvacitelou nebo dvaadvacetilou kamarádku, měla tam i dvacetiletýho kamaráda, kterej se snad vyučil jako knihovník, takže teď už i pracuje...

V:hm

M: Ale prostě jsou to jakoby pro ní normální lidi, nejsou zlý, neubližujou, nenadávaj, prostě může si s nima popovídat

V:hm...

M: jo.

V: A s těma lidma z tý třídy, s těma to má...

M: No tam vím, že má teda toho Jirku Hrabáka a... S tím teda jsou taky jako výchovný problémy, ale ne zas tak až takhle... On spíš že je ze slabší sociální vrstvy, protože jsou nějak čtyři děti doma a maminka má každý dítě s jiným a ted je zase sama , a... Takže spíš krade jako jo..

V:hm...

M:... Takže spíš takovýhle problémy, ale jinak jako je no..je to takovej kulíšek no...a pak ještě ten Tomáš Hübl, a to vím, že ten má tatínka zavřenýho. V:hm

M:Nevím co provedl, ale prostě je to takový. No, tak to jsou tyhle dva bílý kluci a pak ještě jeden, névim jestli to je ten Ota, a to je teda jako hroznej sportovec, to je teda Rom, ale to je sportovec

V:hm...

M: tělem a duší jo. Takže třeba Pěťa na týhle škole se loni zúšastnila nějakýho přeboru Prahy v pingpongu, tak donesla zlatou a stříbrnou medaily, to bylo na podzim... a v květnu se běželo zase přebor Prahy a v osmistovce v holkách teda prostě, a na 50 nebo 100 sprint a vyhrála dvě zlatý a pokročila do přeboru celý republiky těchleťech škol.

V:hm

M: A jsou tam myslim i ty, jakoby střední školy pro ty praktický, nebo jak bych to řekla, jako pro tyhle ty postižený děti. No a vyběhla mi na osmistovce stříbrnou

V:hm (usměje se)

M: jo zase tady vidím, že ta škola jako něco dělá

V:hm

M: tady jí oslovila sama ředitelka na chodbě že pojede do Itálie a mě 3 dny před odjezdem říkala, že teda nejede.

V:hm

M: No to jsem myslela že ten telefon schroustám vzteky jo... Aaa.... Tady prostě naopak, a že vůbec nevadí epilepsie, nevadí léky nevadí, nevadí nic

V:hm

M: jo... Že teda holce tohle umožňujou, no.

V: Hm, hm... A vlastně ty spolužáky s těma Pěťa vychází...c těma to má jak?

M: No já se nebavím, já se nebavím, říká.

V: jo jo jo

M: Já se nebavím...

V: Hm...

M: A pak ještě s píd'atama, taková ta druhá třetí třída,

V:jo

M:co má na škole, ale s těma vrstevníkama tam jako tak nějak, no jak říkám no, tam jsou prostě ty děti maj ty problémy s tím chováním a...

V: Hm, hm...už jste mluvila trošku o těch učitelích, jaký tam jsou, ty učitelé?

M: Tady jsou skvělý.

V:jo

M: Jak říkám, žádný problém. Kdykoliv cokoliv, zavolám, domluví, nebo přijdu nebo zavolám a přijdu, nic není prostě problém...

V: Hm, hm... Jaký tam je rozdíl vlastně kdybyste se srovnala oproti tomu, co bylo předtím.

M:aaa Nebe a dudy. Kdybych měla srovnat, tak v té první škole, tam jsme měli jenom tu učitelku Janu

V:hm

M: první, druhá třída. A když bych měla srovnat teda tu druhou školu a tu praktickou, tak jednoznačně teda vede ta praktická.

V:hm

M: Protože tam na tom na té druhé škole tam jsem já, teda kromě pí. uč. Janový, postrádala absolutně jakékoli lidské přístup.

V:hm

M: To tam fakt nebylo...

V:hm

M: ani jako vůči rodičům.

V: Jo... eeeee... Jak se... ten lidské přístup... jak to jako vypadalo?

M: Začátek školního roku Vám řeknu

V:no

M: na té druhé škole. Eee...Tak dejme tomu, prvního září, a všichni do auly, teď jste tam viděl všechny ty učitelky, podržtašky, který teda obklopily paní ředitelku, vzala si mikrofon a velice stroze, tak jako až prostě, že teda jsou teď před náma, že jako je před nima, nový školní rok, že doufá, že budou studijní úspěchy jako perfektní, a žádný že je ráda, že jsme se všichni setkali po prázdninách, vůbec ne.

V:hm

M: Prostě ten lidské přístup tam, vůbec to tam nebylo jo.

V:hm

M:takový strohý rázný a všichni ty podržtašky jenom kejvali jak ta pí. ředitelka mluví, no prostě hrozný, hrozný...

V:hm hm a... V čem se teda jakoby změnilo to tady jako op...

M: Tady to prostě... Je to takový normální, jednak Pěťa může úplně všechno v té škole, je nadšená, že může stěhovat lavičky, že může na dvorku stříkat hadicí, aby si udělali kluziště, prostě...já nevím, přijde mi to jako velká rodina...

V:hm..

M: nebo jako na táboře. Jo, Hodně dětí, míň dospělejších, ale prostě ty chlapy protože fakt je tam... Hrozně moc těch chlapů, na tom druhém stupni. Protože já mám pocit, že Kátt'a letos ani žádnou paní učitelku, jo maj na vaření... paní uč. Kladnickou, jinak na všechno tam maj chlapy.

V: Hm... Hm... A, ještě jak vlastně ta paní učitelka na té první škole tak ta byla jaká, jak by jste jí...

M: tu kdybych měla uf... Mladá, začínající, plná ideálů, plná elánu, prostě na ní bylo vidět, že z toho má, jako že se z toho hrozně těší, byla to její první třída, první,

V:hm

M: první první třída...

V:hm

M: takže jako prostě myslím, že ty děti vedla dobře, jako určitě jo... Jak říkám, i my jsme měli jako s paní učitelkou dobrou vztah, Pěťa třeba když byla na obědě, tak my jsme k ní, s ní třeba mě zavolala ať se jdu na něco podívat, co třeba Pěťa malovala nebo co zrovna psali na nějaký cvičný papíry a a pak jsme to spolu rozebírali. Ať zkusíme doma trénovat tohle nebo tohle. Jako prostě bylo vidět, že ona má sama zájem...

V:hm

M: aby ta Pěťa sama něco uměla, jo...

V:hm

M:...no To tady jako na tom tý druhé škole to fakt vůbec nebylo, jak říkám jenom pí. uč. Janová.

V: Hmmm...

M: ...říká nedřete jí, ta mi zase říká nedřete jí. když víte sama že...

V: Ta paní učitelka Jano...jo

M: na to...když na to nemá tak jí nedřete,

V:jo jo

M: akorát jí to znechutíte, já vím, že to... (kašel)... Že to má Pěťa těžký, ale že prostě nemá cenu, jako, rvát jí do něčeho co vím stejně, že je zbytečný žejo... Ale jako to měla udělat ta škola že jo...

V:hm

M: Když měla veškerý doporučení a všechno. Jako tady opravdu sehlal absolutně ten nákej systém mezilidskej, komunikační nebo já nevím jak to říct, no...

V:hm

M: prostě to Tak jsme tady no...

V:hm

M: Tady jsme teda spokojený až teda, hlavně na to chování. Mě by ty romský děti vůbec nevadily, kpokud se chovali a byly takový jako ty ostatní. Mají tam třeba úžasnýho kluka, tomu je mu teď 16, a nádherně hraje na klavír a zpívá...

V:hm

M: A je to Rom

V:hm

M:jo slušný chování, všechno. Ale jako prostě to je výjimka no...

V: Hm, hm.... Když paní učitelka říká...ta Janová říkala, jako nedřete jí tak to bylo s čím?

M: S matikou, hlavně s matikou.

V: Jo... aha...

M: jinak takový já nevím... vlastivěda, nebo ten přírodopis a takovýhle to, jako co už brali a čeština ta jí i bavila, tak eee tam to problém nebyl no, Pěťa jako teda hlavně prostě s tou matikou měla problémy.

V: A na tý první škole byl nějaký předmět kterej...

M: Tak tam víceméně měli prvouku a češtinu, matematiku,

V:jo

M:TV, VV

V:hm

M: to byly jediný předměty, který se vlastně v těchle ročnících vyučujou, že jo.

V: Hm, hm... Hm...

M:hm... tam vždycky dostávala razítka od paní učitelky (usměje se), si pamatuju. Vždycky takovou smutnou želvičku a pod tím nevzdávej to a bojuj. (smích)

V:hm

M: No tak, to bylo takový, no... (zasněně)

V: A to dostávala kdy takovou?

M: V první třídě...

V:jo...

M: dostávala razítka. (usmívá se)

V: A takovouhle želvičku jako nevzdávej to a bojuj...

M: Jáko razítko. Do sešitu pod svoji práci. Jako ať bojuje, protože když viděla, ona to neznámkovala, ale třeba červeně nebo zeleně byly podtrhaný chyby

V:hm

M:nebo nějaký opravy no a. Tak jenom aby nevzdávala a bojovala. Protože to prostě nemělo cenu známkovat, protože to byla koule, že jo.

V:hm

M: Takže tam vlastně neznámkujou, že měli vlastně slovní hodnocení, no takže... Bylo to pro to dítě asi méně stresující v té první třídě, než kdyby měla tu pětku před očima, že jo...

V:hm

M: Takže radši je lepší želvička nevzdávej to a bojuj než pětka.

V:hm hm... A ty známky, teda... Známkovat se začal až...

M: Až tady no...Na to se hrozně těšila Pét'a na známky...

V:hm

M: tam pak přestala no.

V: A jaký známky tam to?

M: Trojky. Na vysvědčení trojky. No a tady má samý jedničky, prospěla s vyznamenáním,

V:hm

M: jo, jako prostě to je(usmívá se)...ale Jako jo, já chápu, a to je pro ní jediné dobře, protože v životě je strašně důležitý aby sama sobě věřila, když v téhle době co žijem.

V:hm

M: Až bude dospělá tak je jasné že jí nebudu stát za záda a hlídat a kontrolovat jestli je všechno v pořádku. Takže aby si věřila, to je hrozně důležitý, jo...

V: Když o tom mluvíte, e, co byste vlastně jak by to s ní mohlo být do té budoucnosti.

M: Já vůbec nevím. Já vůbec nevím. Chystám se jít tam za paní Karlovou, tam teda narozdíl od té druhé školy mají fungující ped-psych centrum... Na té praktický a je tam teda paní magistr Karlová s tím, že mají ještě pana učitele Jaroše, kterej je má vlastně na informační technologie, na počítače a ten dělá vlastně taky jakoby pedagogickýho poradce... No, říkáme jako učňák... No, Jenomže, Pét'a, tedaže kadeřnici. Tak já říkám nega. Budou tě bolet záda, budou tě bolet a budeš muset umět hrozně dobře chemii...

V:hm

M:jo... Kuchařka, celý den ve vedru,

V:hm

M: ruce nohy nateklý. No prostě já vůbec nevím...

V: Hm, hm...

M: no Je jasné, že to nějaký učňák bude muset být, říkala sem fotograf, no tak to jsem říkala to se potom nebudeš vůbec chytat jako, někam do reklamky, víš kolik takovejch fotografií je... a to je zase budeš muset umět chemii vid...

V:hm..

M: Nevím... Nevím, tak si říkám, máme ještě do toho příštího roku čas, příští rok v lednu už to to, bude asi zajímavější. Teď byla právě ještě se třídou, byly náá... eee... Na Vyšehradě, v Pálaci kultury, já nevím jak se to tam jmenuje, tak tam byla taková ta výstava škol, kde se jednotlivý školy prezentují...no tak přinesla právě letáky na kadeřnici, jo...

V:hm

M:... Jsem říkala Káto, jako je to hezký, ale zase co jsem se ptala já tak dneska třeba to maj tak holky kadeřnice, že vlastně ony si živnostenskej list můžou nechat udělat až po dvou letech praxe...

V:hm

M: Takže dva roky za ně někdo musí ručit... Koho dneska seženete,

V:hm

M:když Vám to učnice zkazí, přijdete o zákaznici a ještě za to doplatíte, jako prostě to je hrozný no...

V:hm

M: Takže jak říkám, ono těch možností... Jako aby dělala dělnici... Nevím...

V:hm

M:Květinářka, to jsem říkala,tak půjdeš na zahradnictví, protože já teda kytky miluju, a budeš mi pak radit, no ale "celej den v hlíně, too" (napodobuje dceru). A já - vem si oni dělaj i aranžerský práce, budeš vázat svátební kytice, třeba smuteční věnce a to je zas o něčem jiným. No já nevím...

V: Hm.

M: Ale jako tak práce na čerstvym vzduchu. Ta zahradnice by se asi mě osobně líbila nejvíc no, jenožme ale to je jako... Je to fyzicky náročný. Jo a pak tu ještě bylo, prože miluje koně, že půjde ke koním. No tak jsme koukali o Vánocích na Váňu(zasměje se)

V:hm

M: jestli jste neviděl...

V: Neviděl jsem to...

M: No tak tam jenom prostě jako těch pádů a vlastně, dyť on byl tolikrát mrtvej.

V:hm

M: jsem říkala Pěťo, tak furt chceš jít ke koním. A to já bych nepadala já říkám, takovejhle profík ti padá.

V:hm hm

M: Říkám, kopne tě kůň.

V:hm

M: Jsem říkala, bude ti šedesát, budeš dělat až do 74 než půjdeš do důchodu, to je strašná vize... A budeš vozit jako kolečka s hnojem,

V:hm hm

M: jo ve třiasedmdesáti,

V:hm

M: to je úžasná představa..

V:hm

M: Jako ošetřovatel a chovatel koní. Ona je tam možnost teda potom ještě nějakýho studia, nástavby. Ale to je zase, jako vím, že jako takhle zoologie a tohleto by jí bavilo, ta anatomie koně a to jí jako baví i co brali loni ve škole ty zvířatai, kostra, vnitřnosti a všechno to prostě jako to uměla vyjmenovat. Ale... Říkám Pěťo, vem si, ten kůň to je prostě živěj stroj a tam záleží na tom kolik mu ty dáš jídla, uvědom si že nemají podbřišnici, že oni mají pod kůží střeva...

V:hm

M: Tam jako kolika u koně a koupíš si koně já nevím za dva miliony a kvůli kolice a kvůli tomu že si mu dala o deset deka víc tak dostane koliku. Kůň musí pracovat a musí mít přesnou dávku jídla...

V:hm

M: Když nebude pracovat a budeš ho přecpávat, tak ti umře, no.

V:hm

M: Nevím no, nevím... Do budoucna...Jak říkám, zatím máme čas, jako do školy se chystám, jako na krejčovou, to si myslím, že v dnešní době vůbec nemá cenu. Dneska stejně každej nakupuje v nějakých výprodejích nebo u Vietnamců na trhu, žejo. Kdy konec konců i to co se dneska dostane u Vietnamců se prodává v těch nejšpičkovějších buticích jako...

V:hm hm

M: takže... A za jaký peníze žejo...

V:hm

M: Takže aby si někdo nechal ušít kostým za 6 tisíc to asi už dneska...

V: Hm, hm...

M: Takže, s tou budoucností opravdu nevím, to jaako teda vyřešený nemám, ani sama se sebou, takže ještě čekáme no...

V: Ona je teď Pět'a v osmý

M: V Osmý.

V: Osmý třídě. A jenom ona přestoupila do...

M: Do šestý

v: Do šestý takže na tamty byla čtyři roky nebo tři roky, na tý na druhý škole

M: Tři.

V: Tři, tři roky.

M: Dva v první škole, 3 tady a 4 vlastně bude tady.

V:jasně...hm

V: No. 6,7,8,9 čtyři No

V: Hm, hm...

M: Sem vlastně chodila v šestý třídě měsíc.

V: Jo, pak přešla vlastně...

M: Pak ze dne na den opravdu přestoupila no...

V: Tam měla nějaký... Jak to tam měla se spolužákama, vy jste mluvila o tý šikaně tam...

M: Tam bylo potom neštěstí, že jí odešli ty dvojčata, tam jí odešli ty dvojčata a ty právě přestupovali na tu jinou školu

V:hm

M: na to Puritánský náměstí no

V: hm...A s těma to měla jak, Pět'a, s těma...

M: No s těma se jako kamarádila...

V:hm

M:To byli holka, kluk, brácha se ségrou, dvojčata. A ty měli komb. vady, každej měl prostě něco úplně jinýho jo, ale... Jako dobrý no,

V:hm

M: takže s těma fakt kamarádila.

V: Hm...

M: a Ty odešli no...

V: Hm...

M: Vždycky přišla, třískla taškou a - "já už do tý školy nepůjdu!"

V: Chodila našťvaná...

M: hm...
V: A co na to manžel, když vlastně, jak o tom mluvíte...
M:aaah
V:co se...
M: Tam... Stejně vlastně vždycky jsem všechno jako vyřizovala já,
V:hm
M: manžel je jako hodně exponovanéj v práci,
V:hm
M: jako hodně moc...
V:hm...
M:Takže tam to šlo vždycky jenom na to, že my jsme se teda spolu domluvili, jestli tak nebo tak... jono a já šla a zařídila no,
V:hm
M: takže vždycky po domluvě.
V:hm
M: Akorát vždycky si tedkon stěžuje, když zase slyší, co se stalo třeba ve škole, ježiš marja, že jsme tam tu holku vůbec dávali. No jako... Ted ještě do toho ta puberta no, ale jde to...
V:hm usměju se
M: Nestěžuju si (smích obou)
V: Jasný...
M: No a ještě něco tam máte?
V: To už je asi všechno. Tak děkuju moc.
M: Vůbec nen

Struktura rozhovoru

Bývalá škola

Mohla byste mi vyprávět o bývalé škole Vašeho dítěte?

Co se Vám vybaví v souvislosti s bývalou školou?

Jaké to „pro Vás“ bylo, když Váš syn/dcera nastoupil do první třídy?

Pozn. mám se explicitně ptát na to pro Vás? Nebo naopak sledovat kam to vztáhne a případně se doptat?

Jaké to byl pro Vaše dítě, když nastoupilo do první třídy?

Jací byli spolužáci? Měl nějaké kamarády? Jak s nimi vycházel?

A jaké pro něj/ pro Vás učení? Připravoval se do školy? Pomáhali jste mu při tom?

Jací tam byli škole učitelé?

Přechod na ZŠ praktickou

Jak se to stalo, že Váš syn/dcera přešli na jinou školu?

-co tomu předcházelo?

-kdy se dozvěděli, že by taková situace mohla nastat?

Jaké to pro Vás bylo?

ZŠ Praktická

Jaká je současná škola?

Budoucnost

Co si myslíte, že bude Váš syn/dcera dělat v budoucnosti?